

Lea Alioravainen

ON KIVA TIETÄÄ, ETTÄ KOULUSSA ON JOKU JOKA YMMÄRTÄÄ NUORIA

**Nuorten näkemyksiä nuorisotyöstä Alavieskan, Haapajärven ja Ylivieskan
yläkouluissa.**

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö
Joulukuu 2016**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Joulukuu 2016	Tekijä/tekijät Lea Alioravainen
Koulutusohjelma Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö		
Työn nimi ON KIVA TIETÄÄ, ETTÄ KOULUSSA ON JOKU JOKA YMMÄRTÄÄ NUORIA. Nuorten näkemyksiä nuorisotyöstä Alavieskan, Haapajärven ja Ylivieskan yläkouluissa.		
Työn ohjaaja KM Sari Virkkala		Sivumäärä 48 + 5
Työelämäohjaaja KT Reetta Leppälä OSAVA-hanke		
<p>Opinnäytetyöni tavoitteena oli kuvata koulussa tehtävää nuorisotyötä ja arvioida Alavieskan, Haapajärven ja Ylivieskan yläkouluissa tehtävää nuorisotyötä. Opinnäytetyöni on tehty OSAVA -hankkeelle ja siihen on hyödynnetty OSAVA -hankkeen joulukuussa 2015 teettämät kyselyt. Tutkimukseen osallistuivat Alavieskan, Haapajärven ja Ylivieskan 7.-10. luokkalaiset eli 793 oppilasta. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, kuinka hyvin yläkouluikäiset tunsivat nuorisotyön omilla kouluillaan ja miten sitä voitaisiin kehittää.</p> <p>Tutkimustulosten mukaan suurin osa nuorista oli nähnyt nuorisotyöntekijän koulullaan. Nuorisotyöntekijä oli siis Haapajärven ja Ylivieskan oppilaille tuttu ja useimmille Alavieskan oppilaillekin. Alavieskan oppilaat eivät kuitenkaan pitäneet nuorisotyöntekijän roolia koulunsa viihtyvyyden kannalta yhtä merkittävänä, kuin muiden koulujen oppilaat. Kehitysideoita nuorisotyöntekijälle tuli etenkin koulussa viihtymisestä. Erityisesti välituntitoiminnan järjestäminen ja rauhallinen tila välitunneille olivat oppilaiden vastauksissa merkittävässä asemassa. Nuorten avoimissa vastauksissa tärkeimpinä kehitysideoina nousivat henkiseen ja fyysiseen kouluympäristöön liittyvät parantamistarpeet.</p> <p>Nuorisotyö koulussa oli ollut nuorista tarpeellista ja kaikissa vastanneissa kouluissa ilmeni positiivisia kokemuksia nuorisotyöstä, jota koululla oli tehty. Työtä siis kannattaa jatkaa ja kehittää nuorten tarpeisiin.</p>		
Asiasanat koulu, koulunuorisotyö, moniammatillisuus, nuoret, nuorisotyö,		

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date December 2016	Author Lea Alioravainen
Degree programme Bachelor of Humanities, Community Educator		
Name of thesis IT IS NICE TO KNOW THAT THERE IS SOMEONE IN THE SCHOOL WHO UNDERSTANDS YOUNGSTERS How youth work in school is seen by youngsters in Alavieska, Haapajärvi and Ylivieska junior high schools.		
Instructor M.Ed Sari Virkkala		Pages 48 + 5
Supervisor Ed.D Reetta Leppälä OSAVA -project		
<p>The purpose of my thesis was to describe youthwork and to evaluate it in Alavieska, Haapajärvi and Ylivieska junior high schools. My thesis was made for OSAVA -project and I have used answers which were gathered by OSAVA -project in December 2015. Inquiry was made for all of the 7th to 10th graders in Alavieska, Haapajärvi and Ylivieska junior high schools. The purpose of this research was to know how well did the youngsters know youthwork in their school and how it could be improved.</p> <p>According to the answers, most of the youngsters had seen a youth worker in their school. A youth worker was familiar to Haapajärvi and Ylivieska junior high schoolers and also most of the Alavieska junior high schoolers. Alavieska junior high schoolers just didn't think youth worker's role in school is as important when thinking about comfort, compared to students who studied in the two other schools. Improvement ideas for youth workers were related specially to organizing schools break activities and organizing quiet space for breaks. These were some of the things that students hoped from youth worker. The most important things youngsters wanted from school was to improve mental and physical environment.</p> <p>Youthwork in school had been needed by the youngsters and there had been positive experience about youthwork in all three schools. Youthwork in all of the schools should be continued and improved towards youngsters' needs.</p>		
Key words school, youthwork in school, multiprofessionality, youngsters, youthwork,		

KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

Moniammatillinen yhteistyö tarkoittaa sitä, että eri asiantuntijoilla on yhteinen työ tai tehtävä suoritettavana, ongelma ratkaistavana tai päätös tehtävänä. Päästäkseen tavoitteeseensa, heidän pitää yhdistää tietonsa ja osaamisensa. Keskeistä on, miten kootaan ja prosessoidaan tieto ja osaaminen, joka on tarpeellista kokonaisvaltaisen käsityksen saavuttamiseksi asiakkaan kohdalla. (Isoherranen, Rekola & Nurminen 2008, 33.)

Koulunuorisotyö tarkoittaa työtä, jossa nuorisotyöntekijä on kiinteä osa koulun arkea. Hän on osana koulun henkilökuntaa ja hän on vastuussa tietyistä tehtävistä koululla. Näitä tehtäviä ovat muun muassa yhteisöllisyyden ylläpitäminen, kiusaamisen ehkäiseminen sekä koulu-viihtyvyyden parantaminen ja näihin liittyvät työmenetelmät. (Koulunuorisotyön käsikirja 2015-2016, 3.)

Koulussa tehtävä nuorisotyö tarkoittaa työtä, jossa nuorisotyöntekijä ei ole koululla vakituisesti, vaan käy koululla tarpeen mukaan esimerkiksi pitämässä erilaisia tapahtumia, aamun-avauksia jne. (Koulunuorisotyön käsikirja 2015-2016, 3.) Koulussa tehtävää nuorisotyötä voivat tehdä monen eri tahon nuorisotyön ammattilaiset, kuten kunnan/kaupungin, seurakunnan työntekijät sekä eri yhdistysten nuorisotyön ammattilaiset.

OSAVA-hanke tarkoittaa osallisuuden vahvistamista nuorten kasvuympäristöissä ja kasvu-yhteisöissä. Hanke toteutetaan Ylivieskan, Nivalan ja Haapajärven seutukunnissa. Hanketta rahoittaa Euroopan sosiaalirahasto. (OSAVA:n etusivu 2015.) Hanke on kohdistettu nuorille ja nuorten parissa toimiville ja sen tavoitteena on moniammatillisen yhteistyön kehittäminen, nuorten osallisuuden parantaminen ja syrjäytymisen ehkäisy (OSAVA:n tavoitteet 2015.)

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY
SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	1
2 NUORI YLÄKOULUKULTTUURISSA.....	2
2.1 Nuoruus.....	2
2.2 Koulukulttuuri.....	4
3 KOULUN MONIAMMATILLINEN YHTEISTYÖ NUORISOTYÖN SILMIN	7
3.1 Evankelisluterilaisen seurakunnan nuorisotyö koulussa.....	10
3.2 Järjestöjen nuorisotyö koulussa	11
3.3 Kunnan nuorisotyö koulussa.....	12
4 TUTKIMUSONGELMAT JA – MENETELMÄT	15
4.1 Tutkimusongelmat.....	15
4.2 Tutkimusmenetelmät	17
4.3 Tutkimuksen luotettavuus	18
5 TUTKIMUKSEN TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET	20
5.1 Tutkimuksen taustatekijät	20
5.2 Nuorisotyöntekijän tunnettavuus.....	23
5.3 Nuorisotyöntekijän vaikutus koulussa	25
5.4 Nuorisotyöntekijä nuorta varten koulussa	31
6 POHDINTA.....	43
LÄHTEET.....	46

LIITTEET

KUVIOT

KUVIO 1. Nuorisotyöntekijän roolit koulussa.	13
KUVIO 2. Analyysin eteneminen.	17
KUVIO 3. Nuorten viihtyvyys koulussa kouluarvosanoin.	22
KUVIO 4. Oletko nähnyt nuorisotyöntekijän koulussa?	23
KUVIO 5. Nuorisotyöntekijän vaikuttaa ilmapiiriin tai viihtyvyyteen.	26
KUVIO 6. Nuorisotyöntekijä on ajallisesti läsnä koululla riittävästi.....	28
KUVIO 7. Oppilas tietää, missä asioissa nuorisotyöntekijän puoleen voi kääntyä.	29
KUVIO 8. Nuoret saavat suunnitella toimintaa koulun aikuisten kanssa.....	30
KUVIO 9. Toivooko nuori nuorisotyöntekijän pitämään rauhaa oppitunnille?.....	35

KUVIO 10. Toivooko nuori nuorisotyöntekijän puuttuvan kiusaamiseen?.....	36
KUVIO 11. Toivooko nuori nuorisotyöntekijän luovan teemapäiviä ja tapahtumia?	37
KUVIO 12. Toivooko nuori nuorisotyöntekijältä välituntitoimintaa?	38
KUVIO 13. Toivooko nuori rauhallista tilaa välitunnille?	40
KUVIO 14. Tarvitseeko nuori tukea nuorisotyöntekijältä jatko-opintojen miettimiseen?	42

TAULUKOT

TAULUKKO 1. Vastaajien määrä kouluittain ja luokka-asteittain.....	21
TAULUKKO 2. Nuorten toiveet kouluviihtyvyyden parantamiseksi	34

1 JOHDANTO

Koulunuorisotyö on suhteellisen uusi työmuoto. Se on vasta 2000-luvulla noussut ihmisten tietoisuuteen, mutta vielä näinä päivinäkin koulunuorisotyö ei näyttäydy jokaisessa Suomen koulussa, vaikka tarvetta saattaisi olla. Kouluissa käydään kyllä tekemässä nuorisotyötä eri tahojen kautta, mutta koulunuorisotyö on vasta tulemassa kouluihin, toivottavasti pysyvästi. Koulussa työtään vakituisesti tekevän nuorisotyöntekijän on mahdollista vaikuttaa nuoriin ja kouluyhteisöön positiivisesti muun muassa yhteisöllisyyden kasvattajana ja nuorten huomioijana.

Tämän opinnäytetyön aiheena on arvioida koulunuorisotyön tarvetta Alavieskan, Haapajärven ja Ylivieskan yläkouluilla. Koska näillä yläkouluilla ei ole ollut koulunuorisotyöntekijää, vaan satunnaisesti käyviä nuorisotyöntekijöitä eri organisaatioista, tarkoitukseni on selvittää, onko kyseiselle työmuodolle tarvetta nuorten mielestä. Aineistonani toimii OSAVA-hankkeen joulukuussa 2015 tekemät kyselyt kaikille Alavieskan, Haapajärven ja Ylivieskan 7-10 -luokkalaisille. Tutkimus on siis osa OSAVA-hankkeen toimintaa ja on merkittävä, sillä kyselyihin vastasi vajaa 800 yläkouluikäistä. On monia tutkimuksia ja opinnäytetöitä, joissa nuorisotyöntekijän ajatuksia koulunuorisotyöstä on selvitetty, mutta mielestäni juuri oppilaiden kuuleminen tässä asiassa on erityisen tärkeää, varsinkin työn kehittämisen ja tarpeen arvioinnin suhteen. Joissakin aikaisemmin tehdyissä opinnäytetöissä oli tutkittu myös nuorten näkemyksiä, mutta pienemmällä mittakaavalla.

Koulunuorisotyöhön liittyvä opinnäytetyö kiinnosti itseäni monesta syystä. Ensimmäiseksi moniammatillisen yhteistyön kehittäminen on kiinnostavaa ja tulevaa työtä ajatellen voisin kuvitella moniammatillisen yhteistyön koskettavan jokaisen nuorisotyöntekijän työtä. Toiseksi kiinnostuin työmuodon nuoruudesta ja sen hyödyistä nuorille, varsinkin koska yläkoulu aika on itsestäni tuntunut aikoinaan todella haastavalle. Koulunuorisotyöntekijällä on mahdollisuus olla helposti lähestyttävä aikuinen, joka tukee sekä opettajien työtä, että nuoria.

2 NUORI YLÄKOULUKULTTUURISSA

Yläkouluikäinen nuori kohtaa oman murrosikänsä ja erilaiset kriisit ihmissuhteissa. Nuoren tietoisuus kehittyy ja samalla arvomaailma syntyy, mutta siihen vaikuttavat niin perhe, ympäristö ja etenkin kaverit. Kavereiden mielipide on tärkeä kaikessa mitä nuori tekee, mutta myös hormonaalisten vaikutusten takia nuori saattaa päätyä tekemään jotakin, mitä ei aikuisuudessaan voisi edes kuvitella tekevänsä. Kaiken takana on lopulta oman identiteetin hakeminen. Yläkouluiässä nuori on psyykkisesti hyvin haavoittuvassa tilassa ja erilaisten henkisten sairauksien syntyminen on herkässä.

Koulukulttuuri tarkoittaa lyhyesti kaikkea sitä, mitä koulu pitää sisällään. Aina perusopetuksen lakipykälästä käytännön tasolle asti. Nuorten koulukulttuuri muuttuu uudenlaiseksi, kun he siirtyvät yläkouluun. Opettajat eivät ole enää helposti kohdattavissa, säännöt ovat tiukempia ja oma murrosikäkin painaa päälle ja sitä kautta myös haasteet sosiaalisissa suhteissa ja psyykkisessä ilmapiirissä. Koulukulttuuri onkin merkittävä tekijä nuoren henkisessä hyvinvoinnissa. Yläkoulussa myös koulukiusaaminen siirtyy enemmän henkisen hyvinvoinnin murentamisen puolelle ja on haastavaa puuttua.

2.1 Nuoruus

Nuori tarkoittaa kaikkia alle 29 vuotiaita (Nuorisolaki 1:2§). Nuoruus voidaan jaotella kolmeen jaksoon: Nuoruusiän varhaisvaihe 12-15 vuotiaana, nuoruusiän keskivaihe 15-18 vuotiaana ja nuoruusiän loppuvaihe 18-20 vuotiaana. Nuoruusiän varhaisvaiheessa alkaa biologinen murrosikä ja erilaiset ihmissuhteiden kriisit. Keskivaiheessa nuorelle iskee identiteettikriisi, jossa kokeillaan omia rajoja, samaistutaan ja ihastutaan. (Dunderfelt 2011, 84-85.) Koska tutkimukseni kohteen ovat 12-16 vuotiaat nuoret, keskityn vain nuoruusiän varhaisvaiheeseen ja nuoruusiän keskivaiheeseen.

Nuoruuden kehitystehtäviin kuuluu Robert J. Havighurstin mukaan saavuttaa uusi kypsempi suhde molempiin sukupuoliin, löytää itselleen maskuliininen ja feminiininen rooli, hyväksyä oma ulkonäkönsä, oppia käyttämään ruumista tarkoituksenmukaisesti, kehittää maailmankatsomus, arvomaailma ja moraali, minkä avulla ohjata elämäänsä ja pyrkiä ja päästä sosiaalisesti vastuulliseen käyttäytymiseen. (Dunderfelt 2011, 85.) Murrosiässä nuorella kehittyy kognitiivinen ajatuksellinen kyky ja hän oppii käyttämään ja ymmärtämään loogisia ja abstraktisia ajatuskuvioita esimerkiksi teoreettisia ongelmanasetteluja. Tässä vaiheessa nuori siirtyy formaalisten operaatioiden vaiheeseen. Nuoren ei enää tarvitse koskettaa tai nähdä tiettyä esinettä tietääkseen sen olemassa olon. Nuoruudessa opitaan siis looginen päättely sekä ilmiöiden lainmukaisuuksien oivaltaminen, eli säännöt pätevät, vaikka ne eivät olisi näkyvissä. (Dunderfelt 2011, 86-87.)

Kun tietoisuus nuoruudessa laajenee ja kehittyy, sen myötä syntyvät myös ihanteet. Murrosiässä ja sen jälkeen ajatukset ja tavoitteet suuntautuvat täydellisiä ihanteita kohti muun muassa totuudessa, kauneudessa ja oikeamielisyydessä. Usein nämä ihanteet kohdistuvat ulkoisiin kohteisiin kuten Hollywood näyttelijöihin tai pop tähtiin. Ihanteiden toteuttamisen halu aiheuttaa myös nuorelle vaatimuksia saavuttaa ihannekuva. Tämän mahdollistaa abstraktiseen ajatteluun siirtyminen. Nuoren etsiessä minäkuvaansa hän myös etsii maailmankuvaansa. Koko nuoren psyykkinen maailma muuttuu valtavasti rakenteellisesti ja toiminnallisesti. (Dunderfelt 2011, 87-88.)

Erik Homburger Erikson on kehittänyt psykososiaalisen kehitysteorian, jossa tarkastellaan yksilöllisyyden kehitystä (Dunderfelt 2011, 231). Hänen kehitysteorian mukaan nuoruuden kehitystehtävänä on nuoren oma identiteetti. Yksilöllisyyden tunteen voimistuminen herättää nuoren etsimään itseään. Eriksonin mukaan nuoruudessa tätä kokeillaan erilaisilla rooleilla ja kokeilemalla vanhempien ja ympäristön malleja. Jonkinasteinen epävarmuus on kehitykselle välttämätön, joten identiteetin löytäminen ei onnistu ilman tuskaa. Kuitenkin voima, joka tässä kehitysvaiheessa mahdollisesti syntyy, on kyky säilyttää läheisiä suhteita, vaikka arvoista riidelläänkin. (Dunderfelt 2011, 237.)

Jos ystäviltä ei tule tukea tai arvostusta nuoren tekemisille, ei vanhempien kannustus riitä kavereiden mielipiteiden tilalle. Nuorten keskuudessa urheilullisuus on myönteinen harrastus. Sitä kautta myös ulkonäön merkitys on kasvanut huomasti. Nuorten laatimien stereotyyppien mukaan henkiset harrastukset, kuten taiteet eivät ole ainakaan pojille suotavia. (Sinkkonen 2010, 58.) Nuoruudessa kehittyvä keskushermosto sekä nopeutunut hormonitoiminta saavat aikaan tarpeen kokea voimakkaita elämyksiä ja uusia intensiivisiä kokemuksia, mutta aivoalue, joka säätelee impulsseja, on keskeneräinen. Tästä syystä nuoret saattavat tehdä tekoja, joita eivät ehkä ajattele tekevänsä muutaman vuoden päästä. Osa nuorista ratkaisee asian vetäytymällä ja kieltämällä itseltä mielihyvän, koska se voi olla hallitsematonta. (Sinkkonen 2010, 43.)

Murrosiän alku on erityisen haavoittuvaa aikaa, kun mietitään psykiatrasta sairastavuutta. Tarkkaavaisuuden häiriöt, käytöshäiriöt, erilaisten päihteiden ongelmakäyttö, depressio, ahdistuneisuus ja syömishäiriöt ovat poikien ja tyttöjen nuoruusvuosien mahdollisia henkisiä sairauksia. Tyttöjen tapa pohtia enemmän tunnetiloja voi olla yhteydessä etuaivokuoren ja ohimolohkon aikaisempaan kypsyymiseen verrattuna poikiin. Pojilla tämä tarkoittaa sitä, että he ovat alttiimpia impulsiiviselle käytökselle. Hölmöilyyn osallistuminen helpottuu, mikäli nuori ajattelee saavansa kavereidensa hyväksynnän ja näin ollen keskushermoston kontrolli ei pidä. (Sinkkonen 2010, 43-44.)

2.2 Koulukulttuuri

Peruskoulun opetuksen tavoitteena on antaa oppilaille tietoja ja taitoja, joilla pärjätä omassa elämässään. Lisäksi opetuksen tavoitteena on olla tukemassa oppilaidensa kasvatusta ihmisyyteen sekä yhteiskunnan vastuulliseen jäsenyyteen. Peruskoulun tavoitteena on myös turvata yhdenvertaisuus koulutuksen suhteen. (Perusopetuslaki 21.8.2006/628. 2§.) Opetuksen

järjestäjän tulee lisäksi laatia opetussuunnitelman mukainen oppilashuollon järjestämistapa (Perusopetuslaki 21.8.2006/628, 15§). Opetuksen järjestäjän velvollisuuksiin kuuluu laatia suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta tai muulta häirinnältä ja valvoa sen toteutumista. Samassa yhteydessä tulee laatia suunnitelma myös kurinpitokeinoista ja kasvatuskeskusteluista. (Perusopetuslaki 30.12.2013/1267, 29§.)

Sääntöjen rikkomisesta seuraavista rangaistuksista tulee koko ajan yksi merkittävimmistä tavoista hallita isoja ryhmiä. Tämä johtuu luokkien ja koulujen oppilasmäärien kasvusta. Oppilaan käyttäytyessä hyvin, hän jää ilman palautetta. Mikäli nuori käyttäytyy koulussa huonosti, hän saa palautteen välittömästi. Tällöin ne jotka käyttäytyvät huonosti saavat itselleen huomiot. Sääntöihin sopeutuminen on haastavaa nuorelle ja niiden noudattaminen tulisikin nähdä koko koulun hyvinvoinnin suhteen tärkeänä. (Hietala, Kaltiainen, Metsälä & Vanhala 2010, 16.)

Yläkouluun mennessä nuoren kouluelämä muuttuu merkittävästi. Nuori kohtaa paljon uusia asioita ja ihmisiä. Yläkoulussa opettaja kohtaa ryhmän oppilaita kerrallaan, harvemmin yksilöitä. Tämän takia yksittäisen nuoren huomioiminen on haastavaa. Opettajien resurssit eivät riitä jokaisen nuoren yksittäiseen kohtaamiseen. Yläkouluun ei myöskään siirry oppilaiden tiedot ja voi olla, että nuori ja hänen perheensä eivät niitä suoraan ilmoita. Tämän johdosta nuorta voidaan pitää hankalana. (Hietala, ym. 2010, 14-15.) Nuoret haluavat aikuisilta joustamista ja mahdollisuutta vuorovaikutukseen, ei kavereita tai mielistelijöitä (Sinkkonen 2010, 52). Nuoret toivoivat Sinkkonen (2010) tekemissä haastatteluissa, että aikuiset kuuntelisivat loppuun asti, mitä nuorilla on sanottavaa. Äkkipikaisuus ja kuuntelemattomuus voi loukata nuorta syvästi. Kun aikuinen kuuntelee aidosti nuorta, saa nuori pohtia rauhassa omia ajatuksiaan. Näin nuori saa puhua ja kuunnella itseään ja jäsentää ajatuksiaan. (Sinkkonen 2010, 55.)

Psyykkinen oppimisympäristö voi tuoda oppilaalle hyvin- tai pahoinvointia. Se on paikka, jossa ollaan ryhmän jäsenenä tai syrjäytyneenä. Nuoren kehityksessä on tärkeää, että vertaiset antavat myönteistä palautetta. Sosiaalisen ympäristön kannalta tärkeintä on vuorovaikutus

oppilaiden kesken. Aikuisen tehtävänä onkin valita lähestymistapoja, jotka tukevat vuorovaikutusta. (Ikonen & Virtanen 2000, 156.) Henkiseen ympäristöön kuuluvat sekä psyykkinen että sosiaalinen ympäristö. Ne vaikuttavat toisiinsa siten, että jos sosiaalisessa ympäristössä on ongelmia, psyykkinen ympäristö kokee ongelmia myös.

Koulun ilmapiiri on tärkeä ympäristö, jossa oppilaat ovat kanssakäymisissä muiden oppilaiden ja opettajien kanssa. Sekä koulusta että kotoa oppilaat saavat malleja, kuinka toimia sosiaalisissa tilanteissa. (Ikonen & Virtanen 2000, 157.) Yhteisöllä on sekä kasvatuksen, että opetuksen suhteen tärkeä rooli. Tämän takia yhteisöön ja yhteisöllisyyteen tulisi kiinnittää kouluissa huomiota, koska se ennaltaehkäisee ongelmakäyttäytymistä. Yhteisöllisyyttä rakentavat empatiakyky, vastavuoroisuus ja hyväksytyksi tulemisen tunne. Koulun aikuiset voivat pyrkiä löytämään näitä ominaisuuksia nuorista ja rohkaista niiden käyttöön. (Ikonen 2000, 24.)

Koulukiusaaminen on tuttu asia jo vuosikymmenten takaa. Vaikka sitä on 2000-luvulla nostettu paremmin keskusteluun, kuitenkin sitä esiintyy edelleen. Koulukiusaamisesta on löydetty yhteys myöhempään masentuneisuuteen, syrjäytymiseen ja toivottomuuteen. Kiusaamisen väheneminen olisikin paras psykiatrisen sairastuvuuden ehkäisykeino. (Sinkkonen 2010, 188.) Yläkouluissa kiusanteko on henkisellä puolella. Vertaisia kiusataan juoruilemalla tai jättämällä ryhmän ulkopuolelle. Toisinaan henkinen kiusaaminen voi muuttua jopa vihakampanjaksi netin avulla. (Sinkkonen 2010, 192.) Yläkoulussa opettajat ovat kiireisempiä, kuin alakoulussa, eikä heillä ole aikaa yksittäiselle nuorelle. Koulun oppilaiden terveyteen on myös pyritty panostamaan, sillä esimerkiksi Oma valinta -hanke on pyrkinyt parantamaan koulu maailman kautta nuorten terveyttä. Sillä on ollut hyödyllisiä seurauksia koulussa tehtävää nuorisotyötä ajatellen, koska terveyden edistämisen keinot, kuten välitunti liikunta on parantanut myös koulujen ilmapiiriä ja ehkäissyt kiusaamista, kun on järkevää tekemistä välitunneilla. (Harala 2016.)

3 KOULUN MONIAMMATILLINEN YHTEISTYÖ NUORISOTYÖN SILMIN

Koulun moniammatillisuus on aikaisemmin koskettanut lähinnä pelkästään koulun henkilökuntaa. Koululla vierailevat aikuiset, kuten nuorisotyöntekijät eri organisaatioista, ovat huomaamattaan mukana tekemässä moniammatillista yhteistyötä koulussa. Tästä esimerkkinä ovat seurakunnan, järjestöjen ja jopa kunnan nuorisotyöntekijät, jotka käyvät satunnaisesti koululla. Kunnan nuorisotyöntekijöillä on myös mahdollisuus tehdä kokoaikaista koulunuorisotyötä, jolloin työntekijä voi osallistua myös koulun moniammatillisen yhteistyöryhmän palavereihin ja myös olla tekemässä nuorten vapaa-ajalla työtä. Näin nuoria voi tukea johdonmukaisesti sekä koulussa että vapaa-ajalla. Kaikki tämä kehittäminen on noussut koulumaailman toiveista saada kiireetön aikuinen nuoria varten kouluun.

Perusopetuksen valtakunnallisia tavoitteita ovat kasvu ihmiskunnan jäsenyyteen, tarpeelliset tiedot ja taidot sekä tasa-arvoisuus (Virtanen & Miettinen 2003, 67). Lisäksi perusopetuslain pykälän 2 mukaan koulun tulee kasvattaa nuoresta tasapainoinen, vastuuntuntoinen, itsenäinen, luova ja yhteistyökykyinen. Lisäksi toiminnan koulussa tulee olla sellaista, että nuori saa valmiuksia esimerkiksi työelämään, yhteiskuntaan, jatko-opintoihin ja kehittää persoonallisuuttaan. (Peruskoululaki 1983, 2§.) Näihin tavoitteisiin kaikki, mitä koulussa tapahtuu tulisi pyrkiä. Vastaavasti taas nuorisotyöllä on omia tavoitteita, joita joutuu vertaamaan tehdessä nuorisotyötä koulussa.

Nuorisotyöllä on tutkittu olevan neljä perustehtävää, jotka pätevät lähes kaikkeen nuorisotyöhön. Ensimmäinen ja yleisin tehtävä on nuorten liittäminen kulttuuriin, yhteiskunnan ja lähiyhteisön jäseneksi. Toisin sanoen tehtävänä on yhteiskunnassa vallalla olevien arvojen, roolien ja käyttäytymistapojen siirtämistä uudelle sukupolvelle. Toinen tehtävä on nuoren identiteetin kehittämisen ohjaaminen. Käytännössä nuorisotyöntekijän tehtävänä on huomata nuori ainutlaatuisena yksilönä. Kolmas tehtävä on tasoittaa puutteita ja korjata vaikeuksia nuorten elämässä. Nuorisotyöllä siis pyritään korjaamaan nuoren tasa-arvoon, yhdenvertaisuuteen ja

omaan elämänhallintaan liittyviä ongelmia. Viimeinen tehtävä on saada nuoret vaikuttamaan itseään koskeviin asioihin, siten että herätetään nuoret huomamaan omat voimavaransa ja käyttämään niitä. (Nieminen 2014, 23-26.) Sekä peruskoulun että nuorisotyön tavoitteet ovat samankaltaisia ja lisäksi tehdään saman ikäisten nuorten kanssa työtä, vain eri ympäristössä. On siis vain järkevää nuorisotyöntekijöille sekä koulun henkilökunnalle pyrkiä tekemään yhteistyötä samojen nuorten parissa.

Koulumaailma on muutoksen alla. Mielikuva opettajasta, joka on yksin vastuussa kaikesta, on aikoja sitten muuttunut. Tilalle on tullut yhteistyö, sillä lähes jokaisessa luokassa on oppilaita, jotka vaativat asiantuntijaverkostoa. Oppilaan opettamiseen kuuluu useita henkilöitä ja tehtäviin kuuluu myös yhä enemmän tuntien ulkopuolista työtä. Opetus on muuttumassa yhä enemmän ryhmätyöpainotteisemmaksi ja opetuksen tuen järjestäminen sekä toimeenpaneminen vaativat moniammatillista työotetta. Koska koulutyöskentely on muuttunut, kertyy kouluun monialaista ammattitaitoa. Koulussa tarvitaan muutoksen keskelle monen ammatin edustajia aina päivittäisiin perusrutiineihin kuin yhteistyöverkostoihin. (Rönty 2007, 15-16.)

Nuorisotyötä tehdään kunnissa, kouluissa ja muissa organisaatioissa monenlaisilla nimikkeillä esimerkiksi koulunuorisotyöntekijän tutkinto voi olla: kasvatustieteen kandidaatti, lasten ja nuorten erityisohjaaja, liikunnanohjaaja, nuoriso- ja vapaa- ajanohjaaja, sosiaalikasvattaja, sosionomi (amk) tai yhteisöpedagogi (amk). Työ muokkautuu koulussa työskentelevän koulutuksen sekä aiempien työkokemusten mukaan. (Kolehmainen & Lahtinen 2014, 23.)

Koulun yhteistyö muun muassa seurakunnan, järjestöjen, nuoriso-, kirjasto- ja liikuntatoimen kanssa tukee koulua kasvatustehtävässä (Opetushallitus 2014, 36). Lisäksi yhteistyö eri toimijoiden kanssa saa oppilaat ymmärtämään ympäröivää yhteiskuntaa ja toimimaan siinä. Moniammatillinen yhteistyö on useille tuttu käsitteenä, mutta käytännössä se toimii vain harvoin. Tietoa vaihdetaan, mutta yhteistyötä ei niinkään tehdä. (Kolehmainen & Lahtinen 2014, 25.)

Moniammatillinen yhteistyö voi ilmetä sekä organisaation sisäisenä että ulkoisena toimintana. Sisäinen moniammatillisuus tarkoittaa työyhteisössä organisaation perustehtävien tai yhteisen tavoitteen toteuttamiseen liittyvää yhteistä, jaettua ammatillista toimintaa. Ulkoinen moniammatillisuus voidaan ymmärtää kahdella tavalla. Suppeammalla merkityksellä tarkoitetaan organisaation asiantuntijoiden yhteistyötä muiden organisaatioiden työntekijöiden kanssa. Laajemmassa merkityksessä moniammatillisen toiminnan kehittäminen voi merkitä uusien hallinnollisten rajojen ylittäviä toimintamalleja (Koskela 2013.) Koulua tarkastellessa sisäinen moniammatillisuus näkyy esimerkiksi koulunuorisotyöntekijän ja opettajien yhteistyössä. Koulun ulkopuolisesta moniammatillisuudesta puhuttaessa nuorisotyön näkökulmasta, etenkin suppeampi merkitys löytyy helposti koulun ja siellä toimivien eri organisaatioiden edustajien yhteistyöstä.

Kokonaisvaltainen kasvu, kehitys ja oppiminen ovat prosesseja, joissa ovat osallisena ja vastuussa kaikki kasvatus- ja opetustyössä olevat, kukin oman tehtäväalueensa mukaan. Nuoren myönteiset kokemukset koulumaailmassa auttavat oman arvon löytymisessä ja vahvistumisessa, kun taas kielteiset kokemukset ovat suuri syy syrjäytymiseen ja osattomuuteen. Myönteisten kokemusten ansiosta nuori voi löytää piileviä voimavaroja ja rohkeutta kohdata uusia haasteita. Nuoren kohtaaminen voi tapahtua monin tavoin. Aito kohtaaminen on askel oppilaan ymmärtämiseen, jolloin käsitetään nuoren olevan kokonainen persoona. Vuorovaikutuksen perustana on tasavertaisuus, jolloin läsnä ovat arvomaailma, asenteet ja ihmiskäsitys. Mitä syvemmälle kohtaamisessa mennään, sitä monimutkaisemmalta asiat voivat tuntua työntekijästä. (Rönty 2007, 19-20.) Työntekijältä vaaditaan psyykkistä vahvuutta kestää asioiden hidas eteneminen. Asioille on annettava aikaa kypsyä, tällöin on mahdollista saavuttaa pysyvä ratkaisu. (Rönty 2007, 22.)

Kun koulun sisällä puhutaan moniammatillisesta yhteistyöstä, silloin tarkoitetaan usein oppilashuoltoryhmää. Oppilashuoltoryhmässä voidaan käsitellä sekä koko koulun oppilashuoltoon liittyviä asioita mutta myös yksittäisten oppilaiden asioita. Valitettavasti moniammatillinen yhteistyö on toteutunut Suomessa varsin heikosti. (Ikonen, Rönty & Linnilä 2000, 282.)

Moniammatillisen yhteistyön etuina voidaan pitää sitä, että oppilaat saavat tukea päivittäisiin tilanteisiin ja oppivat kohtaamaan kotona, koulussa ja yhteisössä haasteita. Myös moniammatillisessa tiimissä työskentelevät hyötyvät tiimissä olost. Heidän tiedot ja taidot paranevat ja he tulevat riippuvaisiksi toisistaan siten, että osaavat katsoa asioita toisen ammattilaisen näkökulmasta. (Ikonen, Rönty & Linnilä 2000, 296.)

Koulussa tehtävä nuorisotyö tarkoittaa työtä, jossa nuorisotyöntekijä ei ole koululla vakituisesti, vaan käy koululla tarpeen mukaan esimerkiksi pitämässä erilaisia tapahtumia, aamun-avauksia ja muita vastaavia hetkiä. Koulunuorisotyö taas tarkoittaa sitä, että nuorisotyöntekijä on kiinteä osa koulun henkilökuntaa ja hänellä on omat vastualueensa. (Koulunuorisotyön käsikirja 2015-2016, 3.) Koulussa tehtävää nuorisotyötä voivat tehdä monen eri tahon nuorisotyön ammattilaiset, kuten kunnan tai seurakunnan työntekijät sekä eri yhdistysten ammattilaiset. Koulunuorisotyö on yleensä kunnan nuorisotyöntekijöiden tehtävänä, jolloin esimerkiksi organisaatioiden arvomaailmaa ei tarvitse ottaa huomioon työssä.

3.1 Evankelisluterilaisen seurakunnan nuorisotyö koulussa

Koulu ja oppilaitostyö ovat Suomen evankelisluterilaisen kirkon työmuotoja, joita toteutetaan muun muassa peruskouluissa. Se on keskeinen osa niin varhaisnuoriso- kuin nuorisotyötä. Seurakunnan ja koulujen yhteistyön lähtökohtana on kasvatus, jossa näiden organisaatioiden työtehtävät tukevat toisiaan. Oppilaitostyön tehtävänä on tukea oppilaiden saamaa arvokasvatusta ja laajaa sivistymistä, mutta myös tukea koko oppilaitoksen hengellistä, sosiaalista ja henkistä hyvinvointia. (Haastettu kirkko 2008-2011, 158.)

Vuosien 2008-2011 kirkon nelivuotiskertomuksessa Haastettu kirkko -tutkimukseen osallistuneista seurakunnista lähes kaikki sanoivat tekevänsä yhteistyötä koulujen ja oppilaitosten kanssa. Peruskoulun yläluokkien kanssa tehtiin säännöllistä yhteistyötä 86 prosentissa vastanneista seurakunnista. Yleisimpiä yhteistyön muotoja olivat jumalanpalvelukset sekä leiri- ja

retkityö. (Haastettu kirkko 2008-2011, 158- 159.) Peruskouluissa tehtävään työhön oli harvemmin palkattu erikseen työntekijä, joten työmuoto oli osana muiden seurakunnan työntekijöiden tehtäviä (Haastettu kirkko 2008-2011, 163). Eri oppilaitoksista seurakunta oli keskimäärin eniten läsnä yläkouluilla, joissa järjestettiin aamunavauksia joka viikko. Näin oli ainakin joka toisessa vastanneessa seurakunnassa. Seurakuntien erityisosaaminen näkyi erityisesti kriisianttamisessa, johon kuului muun muassa kriisityö ja surutyön tukeminen. (Haastettu kirkko 2008-2011, 160-162.) Kirkon nuorisotyön ammattilaisilla on paljon annettavaa erilaisten kriisien käsittelemisessä, mutta myös tilaisuuksien järjestämisessä. (Luodeslampi & Karjalainen 2005, 124).

Koulussa seurakunnan työntekijä toimii koulun tiloissa, mutta ei kuitenkaan kuulu opetushallintoon. Hänen tulee ottaa huomioon koulun kulttuuri, mutta samalla tuoda sopivasti omaa taustayhteisöään esille. Seurakunnan työntekijä on koulussa aina vierailija, joten on mahdollista, että koulut eivät avaa oviaan seurakunnalle. (Luodeslampi & Karjalainen 2005, 125.) On usein koulujen rehtorista kiinni, sallitaanko seurakunnan työntekijä vierailijaksi ja kuinka paljon hänen annetaan tuoda seurakunnan arvoja esille.

3.2 Järjestöjen nuorisotyö koulussa

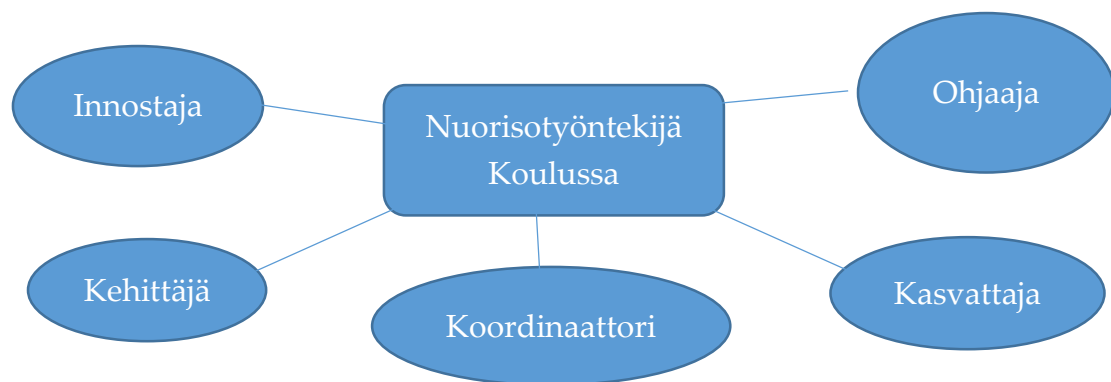
Järjestöjen sisällä saatetaan ainakin osittain käyttää koulua toimintakenttänä. Järjestöillä voi olla tarjottavana kouluvierailuita. Vierailijat saattavat olla joko järjestön työntekijöitä tai koulutettuja vapaaehtoisia ja heidän tehtävän on joko kertoa erilaisista aiheista tai olla auttamassa koulun teemapäivän järjestelyissä. (Kolehmainen & Lahtinen 2014, 19.) Kouluvierailijan tulee noudattaa koulun sääntöjä ja kunnioittaa oppilaita. Lisäksi on tärkeää, että vierailija huolehtii itse, että hänen materiaalinsa pitää paikkansa. Kouluvierailun haasteena voi olla objektiivisuus, sillä vierailijan tehtävän on kertoa aiheestaan mahdollisimman laajasti. Vierailulla voikin avoimesti kertoa, kenen näkökulmasta kertoo asioita. Usein järjestöillä on omakin arvopohjansa, jota saa tuoda esille kouluvierailuilla.

Jäsenten hankkiminen ja markkinointi eivät ole kouluvierailun tarkoituksia. (Kylässä koulussa 2008, 6-7.) Kouluvierailujen tarkoituksena on tukea opetussuunnitelmaa ja järjestöjen avulla voikin käydä läpi erilaisia opetussuunnitelmaan kuuluvia aihekokonaisuuksia. Ne eivät siis ole opetuksesta irrallisia tunteja, vaan opetusta tukevia vierailuja. (Kylässä koulussa 2008, 11.) Järjestöt mahdollistavat lähinnä tuntityöskentelyyn monipuolisuutta, eli tukea opetukseen. Sen sijaan, että järjestöjen työntekijät olisivat tällä hetkellä esimerkiksi nuorta varten, ovat he lähinnä opettajan avuksi kouluissa. Toki oppilaat höytyvät järjestötyöntekijöiden pitämistä tunneista, koska järjestöjen työntekijöillä on valmiuksia kertoa eri näkökulmasta ja mahdollisesti laajemmin opetettavasta aiheesta kuin opettaja. Erilaisia nuorten parissa työskenteleviä järjestöjä on monia, mutta esimerkiksi 4H ja partio ovat erittäinkin tunnettuja nuorisotyöstään. Myös erilaisten urheiluseurojen työ on samankaltaista kuin järjestöjen, mutta harvemmin ne löytävät tiensä koulumaailmaan.

3.3 Kunnan nuorisotyö koulussa

Nuorisotyöntekijällä on ryhmänohjaamistaitoja, tietoja nuoruudesta ja nuorisokulttuureista. Näiden taitojen avulla nuorisotyöntekijä pystyy tukemaan murrosikäisen nuoren yläkouluaikaa. Kunnan nuorisotyön kohderyhmänä on yleensä 12-18 vuotiaat, vaikka nuoruus kestääkin 29-vuotiaaksi asti. Periaatteessa kunnallisen nuorisotyön toiminnan piiriin kuuluvat siis peruskoulun oppilaat ja toisen asteen oppilaat. Kunnallinen nuorisotyö tekee kouluissa esimerkiksi nivelvaihtotyötä, eli he tutustuttavat kuudesluokkalaiset yläkouluun ja toisaalta taas tukevat yhdeksäsluokkalaisten jatko-opinnoissaan. (Koulunuorisotyön käsikirja 2015-2016, 24.) Kunnan nuorisotyöntekijät tekevät kahdenlaista nuorisotyötä koulussa. Ensimmäinen tapa on se, että kunnan nuorisotyöntekijä on pääasiallisesti muualla töissä, mutta käy tarvittaessa tai muuten satunnaisesti koululla. Toinen tapa on palkata kunnalle kokoaikainen koulunuorisotyöntekijä, joka on koululla joka viikko ja hän kuuluu koulun arkeen.

Usein kunnan nuorisotyöntekijöitä pyydetään avuksi, kun nuorilla jo havaitaan ongelmia. Koulun henkilöstöllä on valta sen suhteen, mitä yhteistyötä he haluavat kunnan nuorisotyöntekijöiltä ja nuorisotyöntekijät luottavat usein siihen. Tällainen tilanne voi pahimmassa tapauksessa olla suunnittelematonta ja tavoitteetonta yhteistyötä. Nuorisotyöntekijät kokevat nuorisotyölle olevan tarvetta koulussa, sillä ovathan he tekemisissä samojen nuorten kanssa muuallakin. Kouluyhteistyön perusteeksi nouseekin kokonaisvaltainen kohtaaminen. Kunnallisen nuorisotyön tarkoituksena koulussa on lisäksi madaltaa kynnystä osallistua vapaa-ajallakin nuorisotyön toimintoihin. (Kolehmainen & Lahtinen 2014, 25-27.) Koulussa toimivan nuorisotyöntekijän roolin voi jakaa viiteen osaan: ohjaaja, kehittäjä, innostaja, kasvattaja ja koordinaattori. (KUVIO 1)

KUVIO 1. Nuorisotyöntekijän roolit koulussa (mukaillen Kolehmainen & Lahtinen 2014. Liite 5 sekä Kolehmainen 2012, 96).

Kasvattajina nuorisotyöntekijät ovat koulussa tavallisia aikuisia ja hyviä tyyppejä. (Kolehmainen 2012, 89.) Kasvattajan roolin lisäksi nuorisotyöntekijä on nuorille ja koko kouluyhteisölle innostaja. Koska nuorisotyöntekijän rooli innostajana on koko koulua koskeva, nuorisotyö on väistämättä myös kehittäjä. Kehittäjänä nuorisotyöntekijän tehtävänä on saada koulun koko henkilökunta ymmärtämään työmuodon tarpeellisuuden. (Kolehmainen 2012, 92.) Koordinaattorin toimi tarkoittaa nuorisotyöntekijän roolina sitä, että hänen tehtävänsä on olla ohjaamassa nuoren kehitystehtävien mukaista toimintaa koulukulttuurissa. Toisin sanoen koulun

oikeudet ja velvollisuudet ovat ristiriidassa nuoren kehitystehtävien kanssa ja näin ollen nuorisotyöntekijän rooli koordinaattorina on olla ohjaamassa näitä samaan suuntaan. (Kolehmainen 2012, 84.) Ohjaajana nuorisotyöntekijä on kasvattajan kaltaisessa roolissa, sillä hänen tärkein tehtävänsä on kuunnella ja tarpeen mukaan ohjata nuoria suuntaan, joka on heille sekä koululla hyväksi. He ovat kaikkien näiden roolien kautta nuorille ennen kaikkea rinnalla kuljijoita.

Koulunuorisotyö on suhteellisen uusi työmuoto, sillä se on yleistynyt vasta 2000 -luvulla. Koulunuorisotyö tarkoittaa työtä, jossa nuorisotyöntekijä on kiinteä osa koulun arkea. Hän on osana koulun henkilökuntaa ja on vastuussa tietyistä tehtävistä koululla. Näitä tehtäviä ovat esimerkiksi yhteisöllisyyden ylläpitäminen, kiusaamisen ehkäiseminen sekä kouluviihtyvyyden parantaminen ja näihin liittyvät työmenetelmät. Koulunuorisotyö sai alkunsa, kun kouluissa huomattiin tarve aikuiselle, joka ehtii kohdata nuoria ja jolle on helppo jutella. Koulunuorisotyöntekijä on usein töissä myös nuorten vapaa-ajalla esimerkiksi nuorisotiloilla ja on silloin helposti lähestyttävämpi sekä koulussa että vapaa-ajalla. (Koulunuorisotyön käsikirja 2015-2016, 2-3.)

Koulunuorisotyö sisältää monenlaista työtä ja sitä yritetään kehittää koko ajan lisää. Koulunuorisotyöntekijän toimenkuvaan kuuluu Kotkan mallin mukaan esimerkiksi oppilaiden arjen tukeminen, teemapäivät, tapahtumat, vanhempainillat, tukioppilastoiminta, oppilashuoltopalaverit, koulun jälkeinen toiminta, nuorisotilojen valvominen, osallistuminen joihinkin oppitunneille, luokkien tukeminen, yksilöllinen ohjaus ja erilaiset palaverit koulun ja kunnan työntekijöiden kanssa. Tässä oli vain murto-osa kaikesta, mitä voi kuulua koulunuorisotyöntekijälle. Koulunuorisotyöntekijä tekee työtä siis neljässä ympäristössä: ympäröivässä yhteisössä, koulussa, luokassa ja yksilötasolla. (Koulunuorisotyön käsikirja 2015-2016, 14.)

4 TUTKIMUSONGELMAT JA – MENETELMÄT

Opinnäytetyöni käsittelee nuorten näkemyksiä nuorisotyöstä kouluissaan. Kyselyn on toteuttanut OSAVA-hanke ja kohteena on ollut Alavieskan, Haapajärven ja Ylivieskan yläkoulujen oppilaat. Oppilaita oli lukuvuonna 2015-2016 yhteensä 1020, joista 77,8 % prosenttia vastasi OSAVA -hankkeen teettämään kyselyyn. Tämä tutkimus on tärkeä, koska koulunuorisotyö on yleistynyt vasta 2000 -luvulla (Koulunuorisotyön käsikirja 2015-2016). Siitä huolimatta esimerkiksi näissä kolmessa koulussa ei ole koulunuorisotyöntekijää, vaan satunnaisesti koululla käyviä nuorisotyöntekijöitä. Useissa koulunuorisotyöhön tai nuorisotyöhön koulussa, liittyvissä tutkimuksissa kohteena ovat nuorisotyöntekijät tai opettajat, kuten Pohjolan (2010) tutkimuksessa. Tämän opinnäytetyön tutkimuksessa kohteena olivat kuitenkin nuoret ja heidän mielipiteensä.

Nuorten mielipiteitä on koulussa tapahtuvan nuorisotyön tutkimisen yhteydessä selvitetty vähän. Esimerkiksi Breiling (2013) on selvittänyt yhden koulun näkemyksiä nuorisotyöstä koululla, sekä oppilailta että muulta henkilökunnalta. Oman opinnäytetyöni tavoitteena on pohtia, onko Alavieskan, Haapajärven ja Ylivieskan oppilailla halua ja tarvetta nuorisotyön vahvistamiselle koulussa. Tutkimusta ennen kouluilla ei ole ollut kokoaikaista koulunuorisotyöntekijää, joten tutkimustuloksissa käsitellään näkemyksiä koulussa tehdystä nuorisotyöstä.

4.1 Tutkimusongelmat

Opinnäytetyöni pyrkii selvittämään, ovatko nuoret nähneet nuorisotyöntekijää kouluissaan ja miten tähän mennessä tehty nuorisotyö kouluissa on vaikuttanut nuorten mielestä muun muassa ilmapiiriin tai viihtyvyyteen. Lisäksi tutkimuksessa pyritään selvittämään vielä kehitysideoita, mitä yläkoululaiset tarvitsevat nuorisotyöltä kouluissaan. Tutkimus on kvantitatiivi-

nen sekä kvalitatiivinen, sillä kysely sisälsi sekä suljettuja että avoimia kysymyksiä. Käsitteilyssä pyrin selittämään vastauksiin vaikuttaneita ilmiöitä ja lainalaisuuksia. Tutkimuksen tutkimusongelmina toimivat siis seuraavat kysymysten asettelut.

- Kuinka hyvin yläkouluikäiset nuoret tuntevat nuorisotyön koulussa?
- Miten onnistuneeksi nuoret arvioivat toteutunutta nuorisotyötä koulussa?
- Millaista nuorisotyötä nuoret tarvitsevat yläkoulussa?

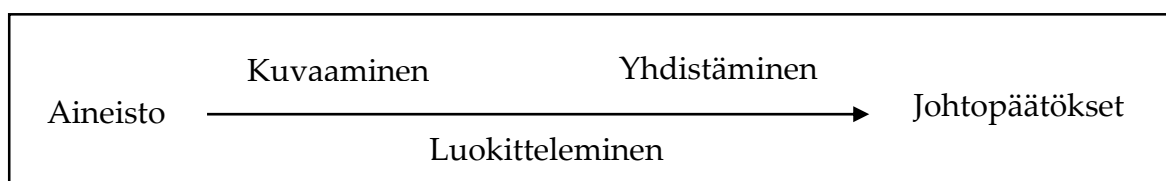
Suomen peruskoulun 8. ja 9. luokan oppilaista 39 % ei vuonna 2015 tiennyt, miten voivat vaikuttaa koulunsa asioihin. Samana vuonna tehdyssä kouluterveyskyselyssä vajaa puolet (49 %) tunsivat, etteivät opettajat ole kiinnostuneita heidän asioistaan. (Terveystieteiden tutkimuslaitos 2015.) Alavieskan, Haapajärven ja Ylivieskan kunnissa vuonna 2013 tehdyssä kouluterveyskyselyssä kuitenkin ilmeni, että jokaisen kunnan oppilaista 62,6 % tai useampi koki ettei opettajat ole kiinnostuneita heidän asioistaan (Sotkanet.fi 2016.) Ensimmäinen tutkimusongelma pyrkii selvittämään tämän hetkistä tilaa nuorisotyöstä kouluissa ja miten se näyttäytyy nuorille. Toisen tutkimusongelman tarkoituksena on saada nuorten arviot jo tapahtuneesta nuorisotyöstä ja pohtia, miten sitä voi kehittää. Viimeisen tutkimusongelman kohdalla on tarkoituksena nuorisotyön kehittäminen koulussa ja selvittää nuorten toiveita, mitä he toivovat tulevaisuudessa kouluun ylipäänsä ja etenkin nuorisotyöntekijältä.

Tulevaisuudessa esimerkiksi koulunuorisotyöntekijä voisi olla edistämässä nuorten mahdollisuutta vaikuttaa koulun asioihin sekä olla turvallinen aikuinen, joka on kiinnostunut nuorista. Tämän takia on merkittävää selvittää, miten nuorisotyö Alavieskan, Haapajärven ja Ylivieskan kouluilla tähän on mennessä onnistunut ja miten sitä kannattaisi lähteä kehittämään. Lisäksi tutkimukseni tarkoituksena on myös selvittää, missä asioissa juuri nuoret haluavat kehittää nuorisotyöntekijän työtä heille tarpeellisemmaksi.

4.2 Tutkimusmenetelmät

Opinnäytetyössäni käsitellään nuorten näkemyksiä nuorisotyöstä koulussa. Opinnäytetyöhön on hyödynnetty OSAVA -hankkeen joulukuussa tekemän kyselytutkimuksen vastauksia. (LIITE 1) Kysely on toteutettu internetissä ja se on luotu Webropolilla. Kyselyyn vastasivat Alavieskan, Haapajärven sekä Ylivieskan yläkoulujen 7.-10. luokkalaiset eli yhteensä vajaa 800 nuorta. Kyselyssä oli yhteensä 9 kysymystä, joista kaikkien tuli vastata kolmeen ensimmäiseen taustatietoja selvittäviin kysymyksiin. Kyselyssä oli myös kaksi kysymystä kouluviihtyvyydestä, joista toinen oli avoin kysymys. Lisäksi kyselystä löytyi neljä kysymystä nuorisotyöntekijän tekemästä työstä kouluilla. Näistä yksi oli täysin avoin kysymys, kaksi oli kyllä- ei kysymyksiä, joihin sai perustella vastaustaan halutessaan ja yksi kysymys, jossa oli erilaisia väittämiä, joista täytyi arvioida, onko samaa vai eri mieltä.

Tuloksissa käytän joidenkin kysymysten vastauksien yhteydessä kuvioita tai taulukoita havainnollistamaan tekstiä. Kuviot on luotu Webropolin avulla ja taulukot Microsoft Wordin avulla. Pyrin selvittämään tuloksissa eroja koulujen ja ikäluokkien mukaan ristiintaulukoiden. Avoimien kysymysten kohdalla olen ensin poistanut tyhjät vastaukset ja sen jälkeen luokitellut vastaukset aihealueiden mukaan. Joidenkin avointen kysymysten kohdalla olen pystynyt luokittelemaan ne yläotsikoihin ja tuomaan ne esille analysoinnin yhteydessä. Molemmissa tapauksissa olen esittänyt vastanneiden määriä tekstissä ja suoria lainauksia. Joissakin kysymyksissä esiintyi vain muutamalta nuorelta tiettyjä tutkimusongelmiin liittyviä teemoja, mutta olen tuonut ne esille silti. Koko analysointi on edennyt vaiheittain aineiston saamisesta, sen kuvaamiseen, luokitteluun ja lopulta johtopäätöksiin. (KUVIO 2)

KUVIO 2. Analyysin eteneminen (mukaillen Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2009, 223).

Haastavan tutkimuksestani tekee sen, että en ole itse tehnyt kyselyä oppilaille ajatellen tutkimusongelmiani. Toisin sanoen valikoin OSAVA -hankkeen kyselystä tärkeimmät tulokset ja pohdin niitä tutkimusongelmieni valossa. OSAVA -hanke tarkoittaa nimenä osallisuuden vahvistamista nuorten kasvuympäristöissä ja kasvuyhteisöissä. Se toteutetaan Ylivieskan, Nivalan ja Haapajärven seutukunnissa ja sitä rahoittaa Euroopan sosiaalirahasto. (OSAVA:n etusivu 2015.) OSAVA -hanke on kohdistettu nuorille ja nuorten parissa toimiville ja sen tavoitteena on moniammatillisen yhteistyön kehittäminen, nuorten osallisuuden parantaminen ja syrjäytymisen ehkäisy (OSAVA:n tavoitteet 2015).

4.3 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuuden määrittelemisessä käytetään termejä validiteetti ja reliabiliteetti. Validiteetti pyrkii kertomaan, kuinka hyvin on onnistuttu mittaamaan tutkimusongelmiin vastausta. Reliabiliteetti taas pohtii sitä, onko tutkimustulokset uusittavissa. (Heikkilä 2004, 186-187.) Opinnäytetyössäni käytetty kysely toteutettiin otantatutkimuksena, jossa tutkittavana olivat peruskoulun ja lisäopetuksen 7. -10. luokkalaiset Alavieskan, Haapajärven ja Ylivieskan yläkouluista. Kysely toteutettiin kouluissa OSAVA -hankkeen toimesta ja vastausprosentti oli kokonaisuudessaan 77,8 %. Otos on kooltaan merkittävä ja aineistosta selviää kolmen eri kokoisen kunnan yläkouluikäisten oppilaiden mielipiteitä nuorisotyöstä koulullaan. OSAVA -hanke on suunnitellut kyselyn niin, että sen avulla saisi tietoa, kuinka tarpeellinen koulunuorisotyöntekijä kouluilla olisi. Tutkimuksen tulokset ovat siis sovellettavissa muihin yläkouluihin koulussa tehtävän nuorisotyön suhteen.

Kyselytutkimuksen heikkouksena voi olla se, että siitä ei voi olla varma, ovatko vastaajat suhtautuneet tutkimukseen vakavasti ja vastanneet huolellisesti ja rehellisesti. Heikkouksina voidaan pitää myös vastausvaihtoehtojen väärinymmärtämistä ja vastaajien perehtyneisyyttä kysyttävään asiaan. (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 1997, 190.) Viimeksi mainitut heikkoudet on

otettu huomioon sillä, että kysely sisältää useita avoimia kysymyksiä. Näin kyselystä tulee syvällisempi ja selittää hieman sitä, miten vastaajat ovat ymmärtäneet kysymyksen ja kuinka perehtyneitä he ovat nuorisotyöstä heidän koulullaan. Koska oppilaat saivat vastata vapaasti haluamiinsa kysymyksiin, oli mahdollista, että oppilaat jättivät vastaamatta kysymyksiin. Oppilaat vastasivat avoimiin kysymyksiin kaikista vähiten, mutta vähiten vastatun kysymyksenkin vastausprosentti oli kuitenkin 74 % kaikista vastanneista.

5 TUTKIMUKSEN TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää nuorten näkemyksiä koulussa tehtävästä nuorisotyöstä, arvioida nuorisotyötä koulussa ja pohtia, kuinka nuorisotyötä koulussa voi kehittää. Tutkimukseen on hyödynnetty OSAVA -hankkeen tekemän kyselyn vastauksia Alavieskan, Haapajärven ja Ylivieskan oppilailta. Nuorten vastauksista pyrin kartoittamaan, millaista nuorisotyö on koulussa ollut ja miten sitä voisi kehittää nuorten tarpeiden mukaiseksi. Koska koulut ovat erikokoisia ja niissä on tehty eri tavoin nuorisotyötä, olen pyrkinyt esittämään vastauksia koulujen mukaan.

Tuloksissa olen analysoinut kysymykset teemoittain eri otsikoiden alle. Kunkin otsikon sisältämä analysointi vastaa yhteen tutkimusongelmaan. Ensimmäinen otsikko käsittelee sitä, ovatko oppilaat nähneet nuorisotyöntekijää ja tietävätkö he mitä nuorisotyöntekijä tekee juuri heidän koulullaan. Toinen osio käsittelee sitä, mitä mieltä nuoret ovat nuorisotyöntekijän tekemästä työstä ja miten se vaikuttaa koulun ilmapiiriin tai viihtyvyyteen. Kolmas osio käsittelee nuorten tarpeita koulussa ja miten nuorisotyötä koulussa voisi kehittää.

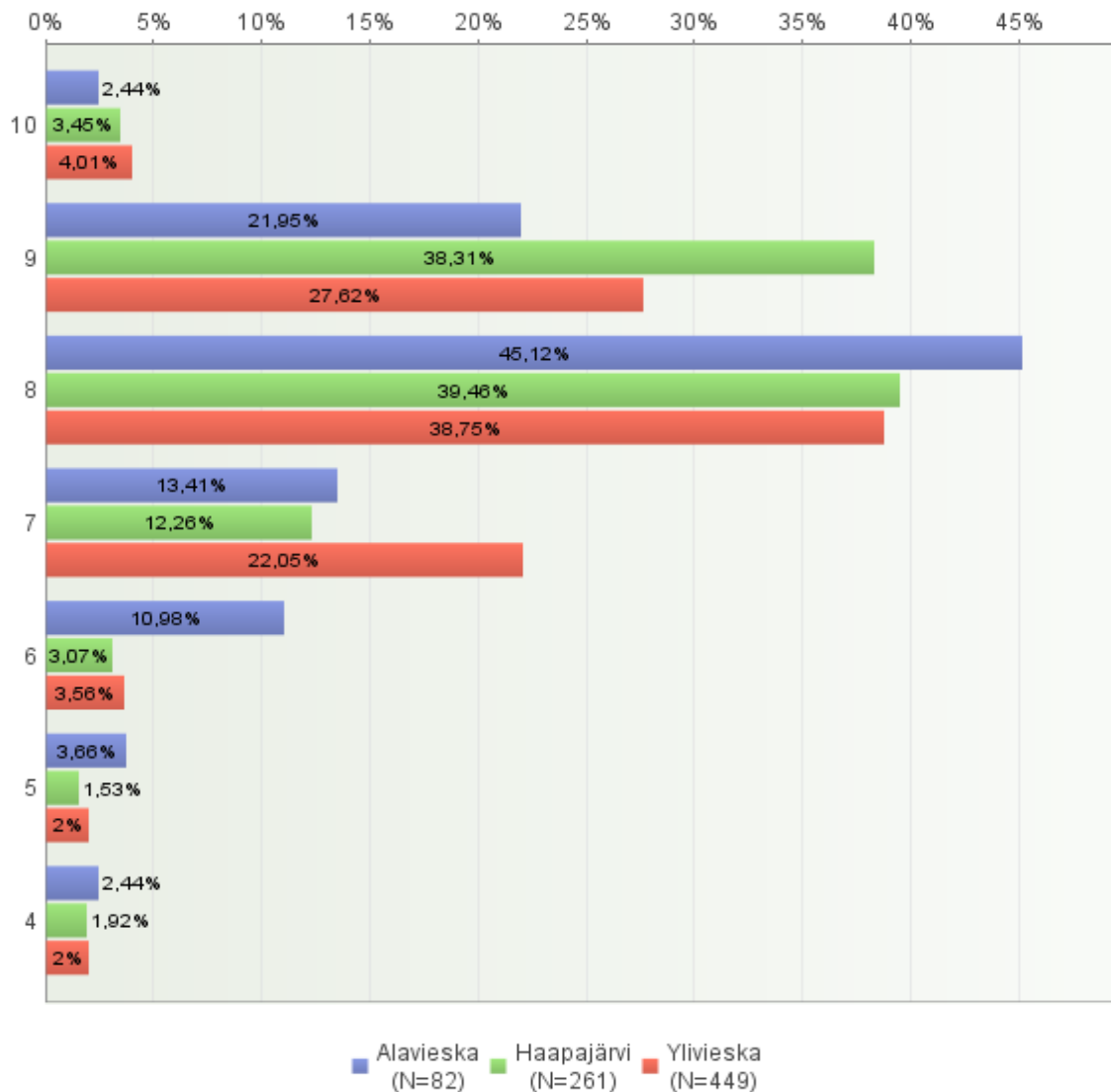
5.1 Tutkimuksen taustatekijät

OSAVA -hankkeen teettämään kyselyyn vastasi 793 yläkouluikäistä nuorta, joista noin puolet oli tyttöjä ja noin puolet poikia. Näistä oppilaista seitsemäsluokkalaisia nuoria oli 290. (TAULUKKO 1) Kahdeksaluokkalaisia nuoria oli 32 henkilöä vähemmän, kuin seiskaluokkalaisia. Yhdeksäsluokkalaisia oli 236 henkilöä. Lisäksi mukana oli myös yhdeksän oppilasta 10. luokalta. Kyselyyn osallistui nuoria kolmesta koulusta, jotka olivat eri kokoisia oppilasmäärältään. Suurin koulu on Ylivieskan Jokirannan koulu, josta vastasi 450 oppilasta. Pienimpänä Alavieskan yhtenäiskoulu, jonka oppilaista vastasi 82. Haapajärven yläasteelta kyselyyn vastasi 261.

TAULUKKO 1. Vastaajien määrät kouluittain ja luokka-asteittain.

	7.lk	8.lk	9.lk	10.lk	Yhteensä
Ylivieska	176	142	123	9	450
Haapajärvi	91	85	85		261
Alavieska	23	31	28		83
Yhteensä	290	258	236	9	793

Nuorilta selvitettiin, kuinka hyvin he kokevat tällä hetkellä viihtyvänsä koulussa. (KUVIO 3) Kaikki paitsi yksi vastasivat tähän kysymykseen. (792) Vastauksilla pyrittiin kartoittamaan tämän hetkinen tilanne viihtyvyyden suhteen. Kaikkien yläkoulujen eniten vastatuin arvosana oli 8. Haapajärvellä oltiin keskimäärin muita yläkouluja optimistisempia. Lähes sama määrä (38,3 %), kuin arvosanan 8 vastanneita, on vastannut arvosanan 9. Arvosana 9 olikin kaikkien koulujen toiseksi eniten vastauksia saanut vaihtoehto. Alavieskan arvosana 9 vastauksia oli lähes yhtä paljon, kuin Ylivieskassa opiskelevien vastaukset 7 arvosanalle.

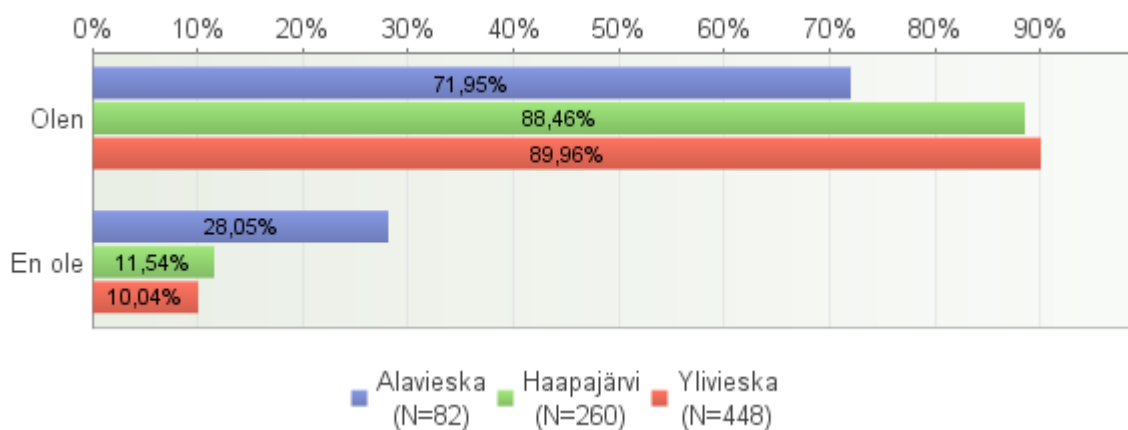

KUVIO 3. Nuorten viihtyvyys koulussa kouluarvosanoin.

Kouluarvosanoista näkee jossain määrin koulun ilmapiiriä. Pääasiallisesti kaikissa kouluissa ilmapiiri on hyvä, mutta Alavieskan yhtenäiskoulu nousee merkittävästi heikommilla arvosanoilla esille. Alavieskalaiset ovat vastanneet useammin arvosanaa 4, 5, ja 6 kuin muissa kouluissa. Alavieskan yhtenäiskoulu on myös vastanneista kouluista pienin, joten yllättävää on, että siellä pidetään viihtyvyyttä huonompana kuin isommissa kouluissa. Ylivieskalaisten oppilaiden vastauksissa arvosana 7 nousi muita kouluja huomattavasti vastatuimmaksi (22,0 %). Isommassa koulussa vastauksetkin hajaantuivat laajemmalle, koska koulussa on monenlaista kokemusta kouluviihtyvyydestä. Merkittävää on, että Haapajärven yläkoulun oppilaat ovat kuitenkin vastanneet vähiten alimpia arvosanoja.

5.2 Nuorisotyöntekijän tunnettavuus

Yli 70 % jokaisen koulun oppilaista oli nähnyt nuorisotyöntekijän. (KUVIO 4) Prosentuaalisesti huomattava ero näkyi jälleen Alavieskan koulun kohdalla. Kun Ylivieskassa ja Haapajärvellä vajaa 90 % kertoi nähneensä nuorisotyöntekijän koulullaan, niin Alavieskassa vain reilu 70 % oli nähnyt nuorisotyöntekijän.

KUVIO 4. Oletko nähnyt nuorisotyöntekijän koulussa.

Alavieskalaisten kouluviihtyvyyden arvosanat tuntuvat nyt selittyvän tämän kysymyksen vastauksilla. Alavieskalaiset nuoret olivat nähneet koulullaan nuorisotyöntekijää harvemmin kuin muiden koulujen oppilaat. Lähes kolmasosa Alavieskan yhtenäiskoululta ei ole nähnyt nuorisotyöntekijää koulullaan. Tämä johtuu siitä, ettei Alavieskassa ole edes tehty nuorisotyötä koululla. Siellä on vain käyty vierailemassa 4H sekä seurakunnan puolesta. Nuorisotyöntekijän näkeminen koululla ei sinänsä nosta viihtyvyyttä, mutta nuorisotyöntekijä voi vaikuttaa välituntitoimintaan ja muihin asioihin, jotka voivat lisätä viihtyvyyttä ja ehkäistä kiusaamista. Ylivieskan ja Haapajärven oppilaiden vastaukset eivät prosentuaalisesti eroa paljontaan toisistaan. Ylivieskan koululla kuitenkin yli neljäsataa oppilasta on nähnyt nuorisotyöntekijän koulullaan, kun taas sama prosenttimäärä tarkoittaa Haapajärvellä 234 oppilasta. Suurin osa näiden koulujen oppilaista siis tietää kuka nuorisotyöntekijä heillä käy.

Nuorisotyöntekijän työ oli usealle nuorelle hankala määritellä. Niistä 588 oppilaasta (74 %) jotka kertoivat nuorisotyöntekijän työstä koululla, reilu neljäs osa (27,7 %) ei ollut tietoisia mitä nuorisotyöntekijä koululla tekee. Avoimissa vastauksissa pystyi näkemään nuorisotyöntekijän työstä kolme teemaa, joita oli vastattu eniten. Ne olivat kilpailujen järjestäminen, jutteleminen oppilaille sekä päihdeettömän porukan ylläpitäminen.

"jutellu meijjän kaa, pitäny kilpailuja, pitävät pp-kerhoa ja pitää välituntisin seuraa jos ei oo kaverija."

8.lk, tyttö, Ylivieska.

Puolet nuorista (50,5 %) kertoi nuorisotyöntekijän pitäneen erilaisia kilpailuja, joista voi voittaa palkinnon. Etenkin Ylivieskan ja Haapajärven kouluilla tämä oli nuorille tutuin tapa kohdata nuorisotyöntekijä koulullaan. Varsinkin Haapajärvellä nuorisotyöntekijä oli lähinnä välitunti-toiminnan ohjaaja, sillä lähes kaikki vastaukset liittyivät välituntitoimintaan. Vajaa kymmenesosa (7,6 %) oppilaista vastasi, että nuorisotyöntekijän kanssa voi jutella. Nämä kaikki vastaajat olivat ylivieskalaisia. Osan (6,9 %) vastauksissa ilmeni myös nuorisotyöntekijän olevan päihdeettömän porukan vetäjänä tai ylipäänsä päihdevalistaja.

Osa aiheista oli huomattavasti vähemmän esillä vastauksissa, mutta koska ne ovat tutkimuksen kannalta tärkeitä aihepiirejä, olen tuonut ne esille. Aiheita olivat esimerkiksi aamunavauksien pitäminen (1,5 %), retket, mainostaminen, kiusaamisen selvittäminen ja oppituntien pitäminen. Koulussa on voitu järjestää retkiä, kuten seitsemäsluokkalaisten leiri, mutta on mahdollista, että nuoret sekoittavat kunnan nuorisotoiminnan retket, koulun retkiksi. Ylivieskan ja Alavieskan kouluissa muutamat oppilaista kertoivat, että nuorisotyöntekijät eri organisaatioista, mainostavat koululla toimintaansa. Lisäksi nuorisotyöntekijöitä on ollut pitämässä oppitunteja tai apuna luokassa. Seurakunnan ja kunnan nuorisotyö mainittiin konkreettisesti mainostamisen yhteydessä, mutta on mahdollista, että kouluilla on käynyt järjestöjenkin työntekijöitä.

[Nuorisotyöntekijät ovat]" Tuoneet uusimpia uutisia seurakunnalta."

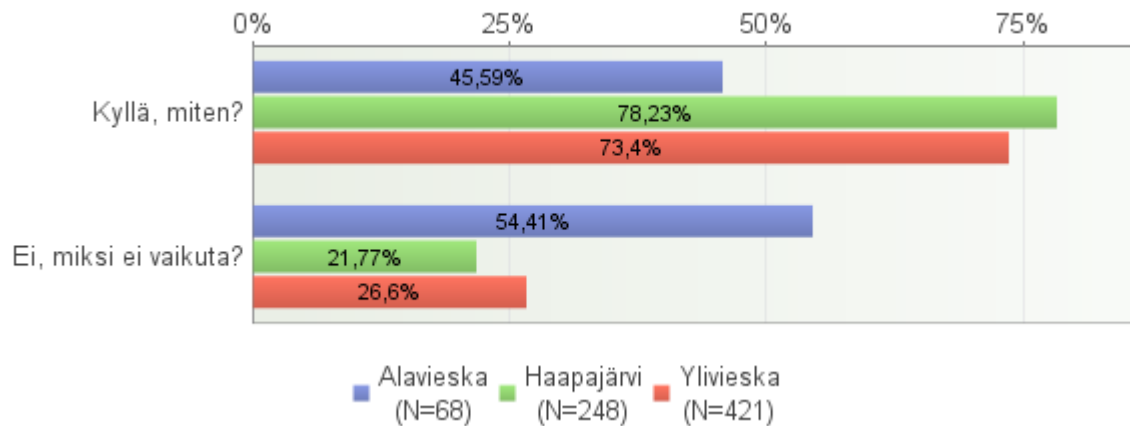
8.lk, tyttö, Alavieska

Vaikka näissä kolmessa koulussa ei ole koulunuorisotyöntekijää, on näissä kouluissa tehty jos-sain määrin koulunuorisotyön tapaista työtä, mutta suhteellisen vähän. He eivät toimi yhtä laajasti koulussa, kuin esimerkiksi Kotkan mallissa (2015-2016), koska he eivät ole kokoaikaisia koulunuorisotyöntekijöitä (Koulunuorisotyön käsikirja 2015-2016, 14). Alavieskalaisten suhteiden ei oltu tehty vastaavanlaista nuorisotyötä koulussa kuin muissa kouluissa. Sen takia nuorisotyöntekijää ei varmaan oltu myöskään nähty koululla niin usein kuin muilla kouluilla. Alavieskalaisten vastauksissa kuitenkin näkyi eri organisaatioiden nuorisotyön mainostaminen sekä nuorisotyöntekijän pitämät oppitunnit. Oppitunneista ei selvinnyt minkä organisaation nuorisotyöntekijät ovat pitäneet oppitunteja. Päättelen siis niin, että Alavieskassa nuorisotyöntekijät eri organisaatioista kävivät koululla pyydettyä, mutta eivät vakituisesti viikoittain.

Oppilaat tunsivat melko hyvin, mitä nuorisotyöntekijä heidän koulullaan tekee. Etenkin Ylivieskassa nuorisotyöntekijän työ koululla vaikutti vastausten mukaan monipuoliselta ja oppilaat tiesivät hyvin, mitä nuorisotyöntekijä tekee. Haapajärvellä nuorisotyö vaikutti oppilaiden mukaan liittyvän pelkästään välituntitoiminnan järjestämiseen. Alavieskassa nuorisotyö vaikutti olevan etäisempää kuin kahdessa muussa koulussa. Siellä ei korostunut välituntitoiminta, vaan lähinnä kiusaamiseen puuttuminen, eri organisaatioiden mainostaminen ja oppituntien pitäminen. Se, että useat alavieskalaiset oppilaat eivät olleet nähneet nuorisotyöntekijää, johtui lähinnä siitä, ettei koulussa oltu tehty nuorisotyötä juuri ollenkaan.

5.3 Nuorisotyöntekijän vaikutus koulussa

Nuorisotyöntekijän läsnäolo koulussa koettiin positiivisimmin Haapajärven koulussa, jossa noin 78 % koki nuorisotyöntekijän läsnäolon hyödylliseksi ilmapiiriin tai viihtyvyyden kannalta (KUVIO 5). Alavieskan koululla vajaa 55 prosenttia ei uskonut nuorisotyöntekijän läsnäolon vaikuttavan positiivisesti koulun ilmapiiriin tai viihtyvyyteen. Yhteensä kysymykseen jätti vastaamatta 46 oppilasta.

KUVIO 5. Nuorisotyöntekijä vaikuttaa ilmapiiriin tai viihtyvyyteen.

Haapajärven yläkoulun oppilaat tunsivat viihtyvänsä suhteellisen hyvin koulussaan ja heistä suurin osa oli nähnyt nuorisotyöntekijän. Heistä myös vajaa 80 % tuntee, että nuorisotyöntekijällä on vaikutusta siihen, miltä heistä tuntuu olla koulussa. Haapajärven oppilaat olivat myös avoimissa kysymyksissään hyvin myönteisiä nuorisotyöntekijän läsnäolon vaikutuksille.

"On kiva tietää että koulussa on joku joka ymmärtää nuoria"
9lk. tyttö, Haapajärvi

Haapajärven myönteisissä vastauksissa ilmeni ymmärtämisen lisäksi välituntitoiminnan järjestäminen ja nuorten kanssa keskusteleminen. He (21,8 %), jotka vastasivat ettei ole vaikutusta ilmapiiriin tai viihtyvyyteen, eivät olleet joko ehtineet nähdä nuorisotyöntekijää koulullaan, eivät osanneet sanoa onko vaikutusta tai nuorisotyöntekijällä ei ollut positiivista muttei negatiivistakaan vaikutusta ilmapiiriin tai viihtyvyyteen. Eräs 9.lk poika oli sitä mieltä, ettei nuorisotyöntekijällä ole vaikutusta ilmapiiriin tai viihtyvyyteen, koska he käyvät liian harvoin heidän koulullaan. Haapajärven vastauksista päätellen, nuorilla on hyviä kokemuksia niistä hetkistä, kun nuorisotyöntekijä on ollut heidän koulullaan. Ylivieskalaiset oppilaat tulevat aivan Haapajärven oppilaiden perässä vastauksissaan. Tosin hieman useampi ylivieskalainen (26,6

%) ei uskonut nuorisotyöntekijän vaikuttavan ilmapiiriin tai viihtyvyyteen koulussa. Avoinnissa vastauksissa kuitenkin ilmeni erittäin positiivisia teemoja nuorisotyön vaikutuksesta yksittäiselle nuorelle.

"Heihin voi luottaa ja kysyä apua ja he auttavat ja järjestävät kaikkea mukavaa"
 7.lk tyttö, Ylivieska

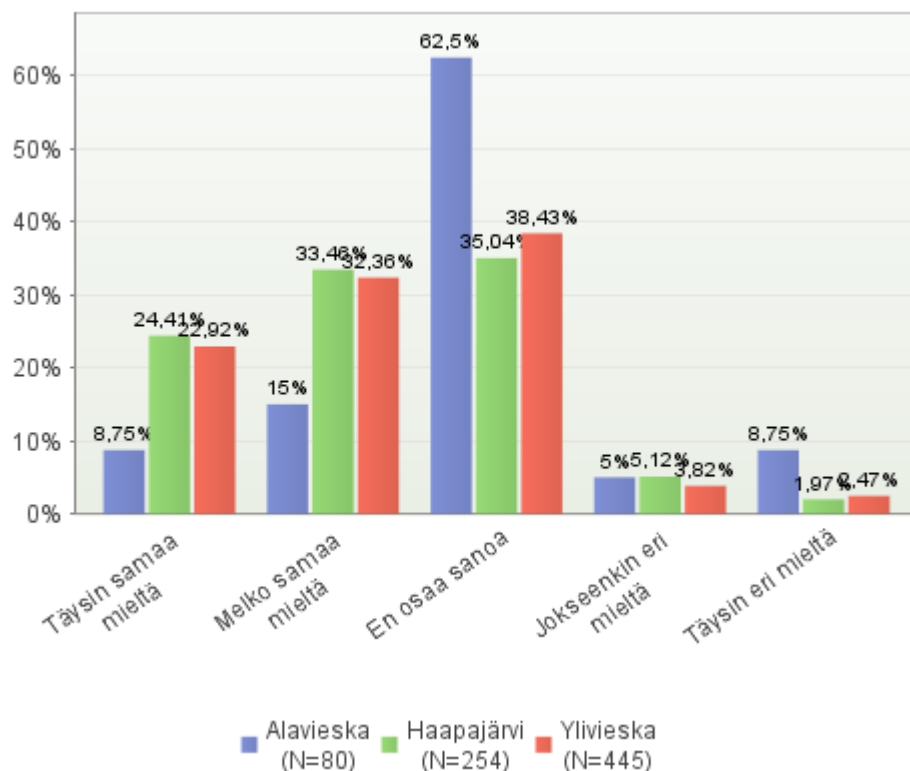
Keskusteleminen ja välituntitoiminnan järjestäminen nousivat tärkeäksi myös Ylivieskassa. Lisäksi vastauksissa ilmeni muun muassa nuorisotyöntekijöiden olevan turvallisia aikuisia ja heidän käyntinsä helpottaa esimerkiksi nuorisotilalle menemistä. Lisäksi muutama ilmoitti nuorisotyöntekijöiden rauhoittavan oppilaita. Kuitenkin jonkun mielestä nuorisotyöntekijän läsnäolo aiheutti oppilaissa meteliä ja siksi ei edistänyt ilmapiiriä tai viihtyvyyttä. Pientä kritiikkiä aiheutti se, ettei nuorisotyöntekijä ollut ollut osa koulua.

Useat (13,8 %) niistä, jotka ajattelivat ettei nuorisotyöntekijä vaikuta ilmapiiriin vastasivat, etteivät olleet huomanneet eroa ilmapiirissä tai viihtyvyydessä. Tähän ajatteluun on voinut vaikuttaa nuorisotyöntekijän aikaisemmin tekemä työ koululla. Jos nuorisotyöntekijä on käynyt esimerkiksi pelkästään pitämässä aamunavauksia koululla, ei nuorista välttämättä tunnu, että aamunavaukset voivat vaikuttaa ilmapiiriin tai viihtyvyyteen. Kokonaisuudessaan 12,2 % nuorta kertoi avoimessa kysymyksessä, että heidän mielestään nuorisotyöntekijä vaikuttaa koulun ilmapiiriin tai viihtyvyyteen positiivisesti, koska hän keksii tekemistä välitunneille. Reilu 60 (8 %) oppilasta mainitsi keskustelemisen ja vajaan 50 (6,6 %) mielestä pelkästään nuorisotyöntekijän läsnäolo vaikuttaa positiivisesti koulussa. Läsnäoloon liittyivät vastaukset turvallisuudesta, iloisuudesta, mukavuudesta ja auttamisesta.

Jo aikaisempien kuvioiden perusteella (KUVIO 4 ja KUVIO 5) pystyi jo hieman päättelemään alavieskalaisten oppilaiden vastauksia. Ymmärrettävää siis oli, että yli puolet (54,4 %) alavieskalaisista vastaajista tunsi, ettei nuorisotyöntekijällä ole vaikutusta heidän koulun ilmapiiriin tai viihtyvyyteen. Vain yksi nuori tunsi, että nuorisotyöntekijä tuo yhteisöllisyyttä kouluun.

Vaikuttaa siis siltä, että Alavieskan oppilaat eivät oikein tiedä mikä nuorisotyöntekijän rooli koulussa on ja millaisia vaikutuksia hänellä voi olla ilmapiiriin tai viihtyvyyteen koulussa.

Koulussa tapahtuvan nuorisotyön laadun arviointi oli nuorista haastavaa. Kysymykseen vastasi 785 oppilasta. Nuorisotyön laatua mitattiin eri väitteillä, mutta kaikkien väittämien kohdalla keskimäärin reilu kolmas osa vastanneista (38,5 %) eivät osanneet sanoa olivatko samaa vai eri mieltä. Tämä voi johtua siitä, ettei oppilailla ole kunnon mielipidettä asiasta, he eivät tiedä kysyttävästä asiasta tai he eivät ota kysymystä vakavasti. Kaikissa koulussa oltiin suhteellisen tyytyväisiä nuorisotyöntekijän ajalliseen läsnäoloon koulussa (KUVIO 6).

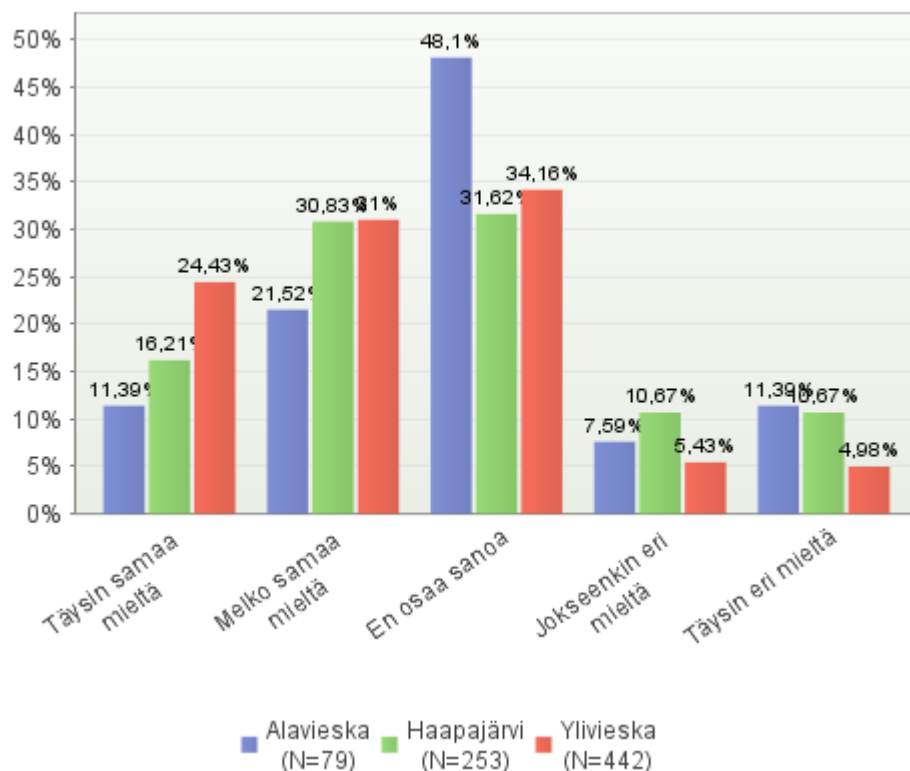

KUVIO 6. Nuorisotyöntekijä on ajallisesti läsnä koululla riittävästi.

Nuorisotyöntekijän läsnäolo vaikuttaa nuorisotyöntekijän tutuksi tulemiseen ja tällöin vaikutus näkyy oppilaiden luottamuksessa. Etenkin Alavieskan vastauksissa näkyi epävarmuutta siitä, onko nuorisotyöntekijä ajallisesti tarpeeksi koululla. Yli 60 % alavieskalaisista oppilaista ei osannut sanoa onko nuorisotyöntekijä ajallisesti riittävästi heidän koulussaan. He ehkä epäroivät tarvitsevatko he enemmän vai vähemmän nuorisotyöntekijää vai onko nykyiset käynnit

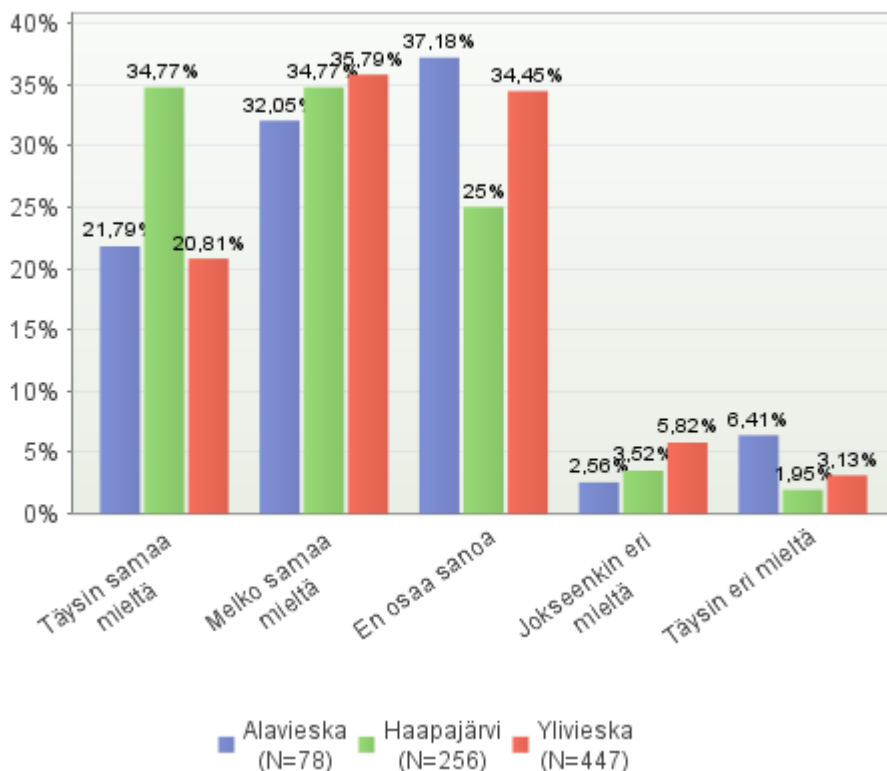
riittäviä. Haapajärven ja Ylivieskan vastauksissa yli 50 % oli jossain määrin tai täysin samaa mieltä nuorisotyöntekijän ajallisesta riittävydestä. Kuitenkin melkein puolet Haapajärven ja Ylivieskan oppilaista eivät osanneet sanoa tai olivat ainakin jossain määrin eri mieltä nuorisotyöntekijän ajallisesta läsnäolosta.

On siis nuoria, jotka toivovat joko ajallisesti lisää läsnäoloa nuorisotyöntekijältä ja hieman enemmän nuoria, jotka eivät oikein tiedä onko nuorisotyöntekijä ajallisesti tarpeeksi läsnä vai ei. Vastanneiden nuorten arki on erilaista, kuin kaupunkilaisnuorten arki, sillä monet heistä asuvat kauempana kylän keskustoista. Tällaisten kauempana asuvien nuorten tuleekin kehittää vahvuuksia, joita kaupungissa asuvien ei usein tarvitse ja siihen tarvitaan kaikki mahdollinen sosiaalinen tuki, jonka he voivat saada. (Kiilakoski 2016.) Kaikkien koulujen nuorilla oli jossain määrin epäselvänä, millaisissa asioissa nuorisotyöntekijän puoleen voi kääntyä (KUVIO 7).

KUVIO 7. Oppilas tietää, missä asioissa nuorisotyöntekijän puoleen voi kääntyä.

Haapajärven oppilaista reilu 20 % oli jossain määrin tai täysin eri mieltä siitä, että nuoret tietävät missä asioissa nuorisotyöntekijän puoleen voi kääntyä. Alavieskalaisista oppilaista vajaa 20 % oli eri mieltä. Ylivieskalaiset oppilaat tietävät huomattavasti paremmin millä asioilla nuorisotyöntekijän puoleen voi kääntyä, sillä vain 10 % oli eri mieltä. Merkittävä määrä kaikkien koulujen oppilaista ei kuitenkaan osannut sanoa tietävätkö vai eivätkö tiedä millaisissa asioissa nuorisotyöntekijän puoleen voi kääntyä ja etenkin Alavieskan oppilaat, joista vajaa puolet (48,1 %) ei osannut vastata. Aikaisempi ja tämä kysymys saattoivat olla liian haastavia heille, jos he eivät tiedä mitä nuorisotyöntekijä voisi koululla tehdä. Nuorten osallistumismahdollisuudet koulussa ilmenivät merkittävän positiivisina (KUVIO 8).

KUVIO 8. Nuoret saavat suunnitella toimintaa koulun aikuisten kanssa.

Suurin osa kaikkien koulujen oppilaista oli joko täysin samaa mieltä tai melko samaa mieltä siitä asiasta, että nuoret saavat olla mukana suunnittelemassa erilaista toimintaa koulussaan yhdessä aikuisten kanssa. Alavieskassa ja Ylivieskassa yhteensä yli 50 % oli melko tai täysin samaa mieltä osallistumisesta suunnitteluun, kun taas Haapajärvellä vastaava luku oli melkein 70 %. Muutamat oppilaat olivat jossain määrin tai täysin eri mieltä ja etenkin Alavieskan ja

Ylivieskan oppilaissa, joissa eri mieltä oli vajaa 10 %. Alavieskan ja Ylivieskan oppilaiden vastauksissa näkyi myös epävarmuus. He eivät osanneet sanoa saavatko suunnitella aikuisten kanssa toimintaa kouluun vai eivätkö he saa.

Ne jotka eivät olleet varmoja saavatko suunnitella toimintaa koulun aikuisten kanssa, eivät välttämättä olleet koskaan ajatellut asiaa. Heillä ei välttämättä ole koskaan ollut ajatusta, että haluaisivat suunnitella toimintaa tai he eivät ole ehkä uskaltaneet viedä ajatuksiaan eteenpäin. Suurella osalla näiden koulujen oppialista on kuitenkin kokemus, että he pystyvät suunnittelemaan koulun aikuisten kanssa juhlia, teemapäiviä tai retkiä. Tämän kysymyksen kohdalla ei siis mainittu nuorisotyöntekijää, eli kaikki koulun aikuiset laskettiin. Tällöin myös Alavieskan oppilaat, joilla ilmeisesti nuorisotyöntekijä on käynyt vain vähän koululla, pystyivät ilmaisemaan, että aikuisten kanssa yhteistyö toimii.

Haapajärven ja Ylivieskan oppilaiden mielestä nuorisotyöntekijän rooli koululla oli tärkeä ilmapiirin suhteen. Tämä johtui todennäköisesti siitä, että nuorisotyö heidän kouluillaan on ollut vakiintunutta ja he ovat saaneet välituntitoiminnan avulla tutustua nuorisotyöntekijöihin. Alavieskassa tilanne on eri, eikä nuoret ole päässeet tutustumaan nuorisotyöntekijöihin. Alavieskalaisista oppilaista suurin osa ei osannut sanoa, onko nuorisotyöntekijä riittävästi heidän koulussaan. Tämä johtuu todennäköisesti tietämättömyydestä, eli ei tiedetä mitä nuorisotyöntekijä koululla tekisi. Kahdessa koulussa tehty nuorisotyö on siis koettu tärkeäksi ja yhdellä koululla se on jäänyt irrallisemmaksi koulun arkea.

5.4 Nuorisotyöntekijä nuorta varten koulussa

Oppilaiden tarpeita nuorisotyöntekijältä selvitettiin väittämillä (LIITE 2). Viisi tärkeintä asiaa, joita oppilaat kaipaavat nuorisotyöntekijältä olivat rauhallinen oleskelupaikka välitunneille, toimintaa välitunneiksi, tukea työrauhan ylläpitämiseen oppitunnilla, tukea ryhmähengen

luomiseen ja tukea teemapäivien ja tapahtumien luomiseen. Osa vastauksista on tarkemmin kerrottuna nuorten viihtyvyyttä parantavien toiveiden yhteydessä. Vastaajia kysymyksessä oli 785 ja näistä täytyy huomioda, että 10. luokkalaisia oli vain 8, joten prosentuaalisesti 10. luokan vastaajamäärät näyttävät suuremmilta kuin ovatkaan.

Yleisesti ottaen oppilaat kaipaavat kaikkein eniten rauhallista paikkaa sekä toimintaa välitunneille ja ajattelivat nuorisotyöntekijän olevan mahdollistamassa näitä. Lisäksi nuoret kokivat tarvitsevansa tunnille työrauhaa ja luokkaan enemmän ryhmähenkeä. Vähiten kielteisiä vastauksia on saanut teemapäivien ja tapahtumien luominen kouluun, mutta suurin osa ei osannut sanoa tarvitseeko sitä nuorisotyöntekijältä. Suurin osa ei halunnut apua läksyihin tai elämänhallintaansa nuorisotyöntekijältä. Nuorisotyöntekijälle ei myöskään haluttu puhua tai kertoa perheongelmistaan. Nuorilla on kyllä erilaisia ongelmia liittyen näihin, kuten esimerkiksi koulu-uupumusta ja erilaisia mielialahäiriöitä. On myös todettu, että kukaan ei ole aina terve ja tasapainoinen, vaan paha olo voi ilmetä muillakin tavoin, kuin psyykkisenä. (Lehtinen & Lehtinen 2007, 85-86.) Nuorella on haastava puhua oudolle ihmiselle oman elämänsä ongelmista. Nuori voi kokea, ettei hankalat asiat kuulu kenellekään vieraalle, eikä siitä ole apua. (Hietala ym. 2010, 12.)

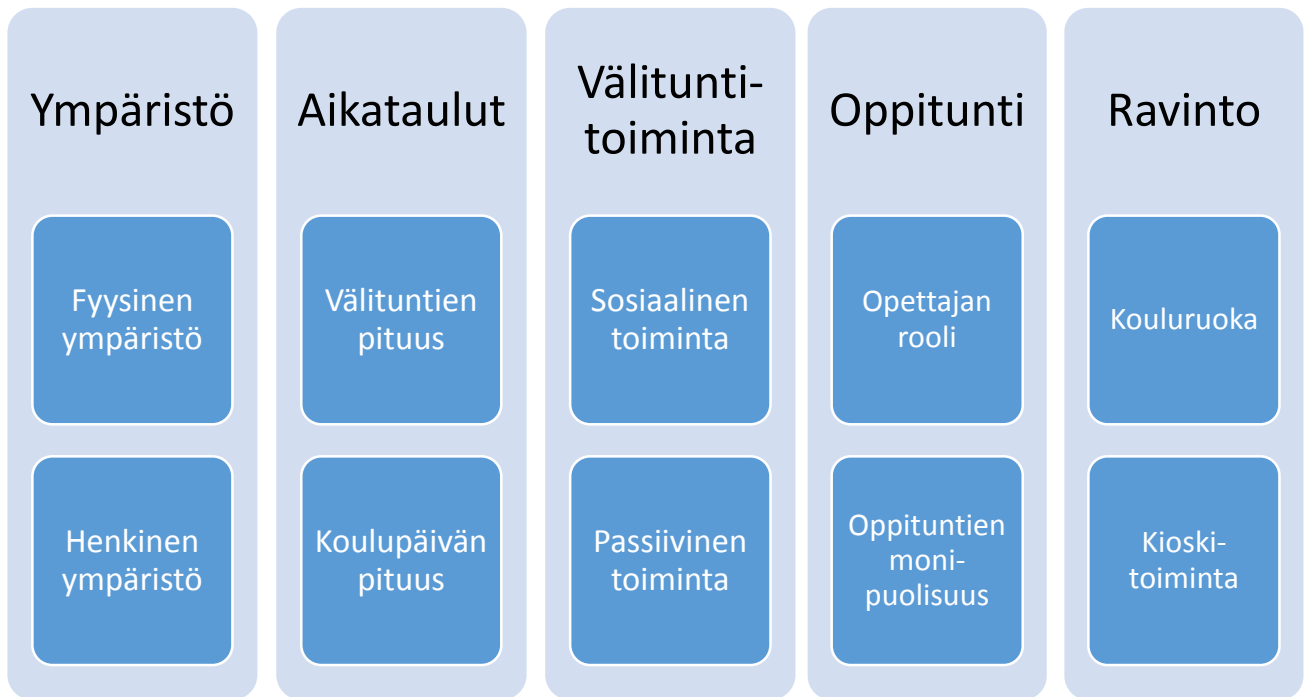
Nuorisotyöntekijän roolina olisi nuorten toiveiden mukaan lähinnä nuorten toiveiden eteenpäin vieminen ja välituntitoiminnan järjestäjä. Lisäksi nuoret toivoivat nuorisotyöntekijän työpanosta oppituntien rauhoittamiseen ja luokkahengen nostattamiseen. Koulunuorisotyöntekijän roolia miettiessä Alavieskan, Haapajärven ja Ylivieskan yläkouluissa voisikin huomioda joitain kehittämistoiveita oppilailta, mutta kaikkia toiveita ei tietenkään pysty toteuttamaan. Useat oppilaat eivät ehdottomasti halunneet nuorisotyöntekijän olevan yksilötasolla heitä varten. Nuorisotyöntekijän tärkein tehtävä ei ole toimia kuraattorina, vaan lähinnä pystyä ohjaamaan nuoria tarvittaessa kuraattorin tai muiden ammattilaisten luokse. Nuoretkin selvästi hahmottavat tämän jaottelun jo tässä vaiheessa. Vaikka suurin osa kyselyyn vastanneista eivät näe nuorisotyöntekijän roolia esimerkiksi kiusaamiseen puuttuvana aikuisena tai tukena kavereiden saamiseen, mutta silti yli 20 % kaipasi näitä nuorisotyöntekijältä.

Nuorisotyöntekijän roolia on mietitty ennenkin, esimerkiksi Kolehmainen (2012) on esittänyt nuorisotyöntekijän olevan ohjaaja, koordinaattori, innostaja, kasvattaja ja kehittäjä. Näissä rooleissa onkin hyvin kaikki, mitä nuorisotyöntekijä koulussa tekeekään. Nuorisotyöntekijän rooleissa tarvitaan monia taitoja, kuten yksilön ja ryhmäohjauksen taitoja, vuorovaikutustaidot, elämänhallinnan tukijana toimiminen ja ylipäänsä toimia monialaisessa yhteistyössä. Menetelminä nuorisotyönohjaajilla koulussa on keskustelu, toiminnalliset tehtävät, innostaminen, vierellä kulkeminen, kuuntelu, yhteiset tavoitteet, luottamus ja kunnioitus. (Kolehmainen 2012, 96-97.)

Nuoret pääsivät kertomaan vapaasti, mitä he kaipaavat nuorisotyöntekijältä. Yhteensä kysymykseen vastasi 625 oppilasta eli melkein sata nuorta jätti kokonaan vastaamatta. Laadullisessa aineiston analysoinnissa käytetään hyväksi luokittelemista (Hirsijärvi, Remes & Saja-vaara 2009, 232). Oppilaiden viihtyvyyteen liittyen luokittelin mielestäni samoihin aiheisiin liittyvät teemat yhteen ja loin niistä yläotsikoita. Perusteina oli koulupäivään liittyvät aiheet. Alaotsikot olen muokannut teorian ja vastausten pohjalta.

Oppilaiden vastauksista pystyi löytämään viisi pääajatusta viihtyvyyden parantamiseen: koulu ympäristönä, koulun aikataulut, välituntitoiminta, oppitunnit sekä ravinto koulussa. Jokaisen yläotsikon pystyi vielä ryhmittelemään kahteen aihepiiriin, joiden alle kaikki vastaukset mahtuivat (TAULUKKO 1). Aihepiirien yhteydessä pyrin pohtimaan, miten nuorisotyöntekijä pystyisi työllään vaikuttamaan toiveisiin. Useimmat asiat ovat lähinnä vain eteenpäin muille ammattilaisille vietäviä asioita, mutta esimerkiksi henkiseen ympäristöön tai välituntien toimintaan nuorisotyöntekijällä voi olla iso rooli koulussa. Nuorisotyöntekijä voi olla myös tärkeä tekijä toiveiden viemisessä eteenpäin, sillä oppilaalle se voi tuntua haastavalta. Vastaajissa oli reilu sata nuorta (16,8 %), jotka eivät tienneet miten viihtyvyyttä koulussa voisi parantaa tai viihtyi jo hyvin koulussaan.

TAULUKKO 2. Nuorten toiveet kouluviihtyvyyden parantamiseksi.

Koulu **ympäristönä** sisälsi kahdentyypisiä toiveita. Toiset liittyivät koulun fyysiseen ympäristöön, kuten sisustukseen tai lämpötilaan, kun taas toiset liittyivät enemmän koulun henkiseen ympäristöön eli ilmapiiriin. Kaikkien koulujen nuorista yhteensä vajaa kolmannen osan (30,3 %) vastauksissa oli ympäristöön liittyviä aiheita. Fyysiseen ympäristöön liittyvät toiveet ja etenkin sisustus oli eniten (20,6 %) esillä. Sisustuksen suhteen mainittiin sekä Ylivieskassa että Haapajärvellä muun muassa istumapaikkojen kuten sohvien lisääminen, seinien värin muuttaminen ja mattojen tuominen luokkaan.

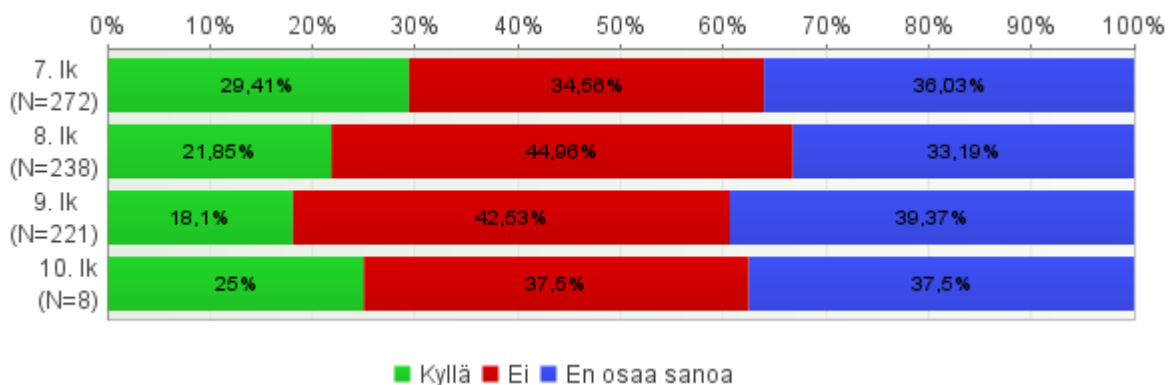
" Pehmeimmät tuolit, kotoisimmat luokat, musikkia välituntisin, enemmän sohvia, sohvia luokissa, mattoja luokissa."

8. lk. tyttö, Haapajärvi

Henkiseen ympäristöön liittyvät toiveet koskivat koulun ilmapiiriä ja kavereita, mutta myös motivaatiota. Alavieskan oppilaiden vastaukset liittyivät lähinnä henkiseen ympäristöön, sillä melkein kolmas osa (27 %) alavieskalaisista vastasi ilmapiiriin liittyviin aiheisiin, kuten kaverit tai luokkahengen parantaminen. Haapajärven oppilaiden henkiseen ympäristöön liittyvissä

vastauksissa (5 %) ilmeni samoja aiheita kuin Alavieskassa, mutta lisäksi toivottiin koko koulun yhteisöllisyyttä. Ylivieskassa (6,7 %) toivoi henkiseen ympäristöön liittyen parannusta, kuten kiusaamisen loppumista, kavereiden kanssa yhteistä aikaa sekä rentoutta koulupäivään.

Avoimissa kysymyksissä vain harvalla tuli esille kiusaamisen ehkäisy koulussa. Kun nuorilta selvitettiin asioita, joita he kaipaavat tai kaipasivat nuorisotyöntekijältä, ilmeni että yhteensä 174 oppilasta (23,5 %) kaipaavat nuorisotyöntekijältä puuttumista kiusaamiseen (KUVIO 9). Kysymykseen vastasi kaikkiaan 785 oppilasta.

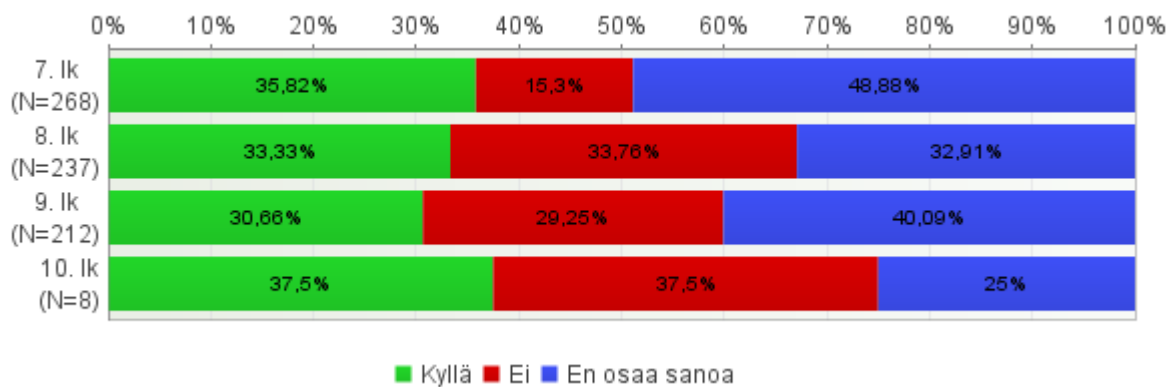

KUVIO 9. Toivooko nuori nuorisotyöntekijän puuttuvan kiusaamiseen?

Nuoret saivat avata tarkemmin kiusaamiseen liittyen, millaista kiusaamista he ovat kokeneet. Kaikilta luokka-asteilta yhteensä 28 (3,8 %) oppilasta vastasi, että kaipaa nuorisotyöntekijältä puuttumista, muttei ole itse kokenut kiusaamista. Loput 146 oppilasta (18,5 %), jotka vastasivat kaipaavansa nuorisotyöntekijältä puuttumista kiusaamiseen, olivat kokeneet monenlaista kiusaamista kuten haukkumista ja syrjimistä. Kiusaamisen eri muodot vaikuttavat kaikkien viihtyvyyteen koulussa ja siihen on puututtava, vaikka vain yksi olisi kaivannut sitä. Koko koulun ilmapiiri voi kärsiä kiusaamisen takia, mutta ihmettelin, kuinka vähän nuoria (2,3 %) oli toivonut koulun tai luokan ilmapiirin parantumista. Ehdotuksina tuli, että asioita tehtäisiin enemmän luokkana, oltaisiin avoimempia ja olisi yhteisiä tapahtumia.

"Kouluun pitäisi luoda parempi yhteishenki esim. erilaisten yhteisten tapahtumien avulla. Lisää hauskoja ja erikoisia tapahtumia ja koulupäiviä."
 9.lk, poika, Ylivieska

Keskimäärin kolmas osa (34,3 %) oppilaista jokaiselta luokka-asteelta, toivoi kuitenkin teemapäiviä ja tapahtumia nuorisotyöntekijältä (KUVIO 10). Merkittävää tämän kysymyksen vastauksissa oli se, että vähiten vastattiin, ettei ehdottomasti haluttaisiin nuorisotyöntekijän luovan teemapäiviä tai tapahtumia kouluun. Useimmat 7. ja 9. luokkalaiset eivät osanneet sanoa haluavatko nuorisotyöntekijän luovan teemapäiviä. Vastaukseen sai halutessaan ehdottaa, millaisia teemapäiviä tai tapahtumia oppilaat haluavat.

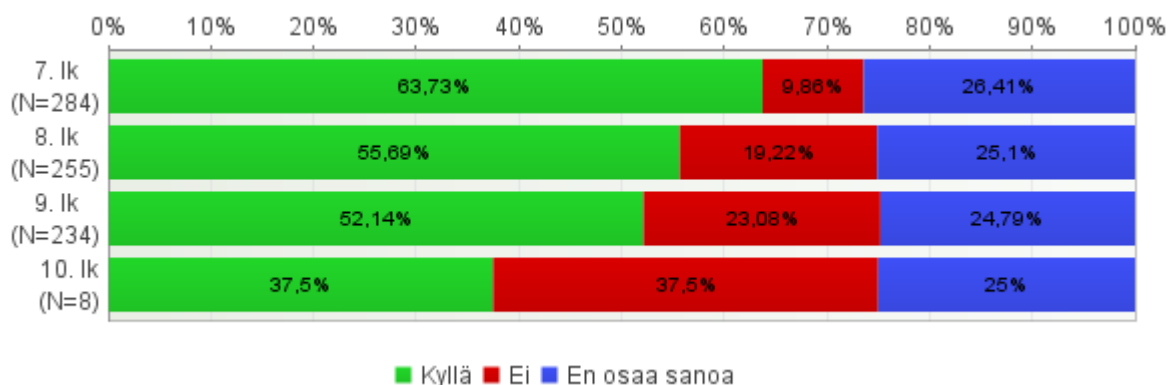

KUVIO 10. Toivooko nuori nuorisotyöntekijän luovan teemapäiviä ja tapahtumia?

Erilaisia teemapäiviä ja tapahtumia ehdotettiin monenlaisia. Esimerkiksi liikuntaa ja yhdessä tekemistä ehdotettiin, mutta myös isompien juhlien kuten joulun, pääsiäisen, halloweenin ja ystävänpäivän juhlimista. Ylipäänsä **välituntitoiminnasta** nousi toiveita (16,6 %) sekä sosiaaliselle toiminnalle eli haluttiin yhdessä tekemistä ja toisaalta taas passiiviselle toiminnalle eli sellaiselle, jossa ei itse tarvinnut tehdä aktiivisesti jotain. Sosiaalisen toiminnan toiveisiin sisältyi muun muassa välituntiliikunta sekä erilaiset pelimahdollisuudet. Alavieskassa ei toiveita sosiaaliselle toiminnalle ilmennyt. Haapajärven välituntitoimintaan liittyvissä vastauksissa oli puolet passiivisen toiminnan toiveita, kuten musiikkia ja puolet sosiaalisesta toiminnasta liittyviä, eli lähinnä lisää välituntitoimintaa. Ylivieskassa yli 10 prosenttia (11,2 %) toivoi sosiaalista toimintaa välitunnille. Erilaisia pelejä mainittiin ehdotukseksi, mutta muuten ehdotuksina oli

pelkkä tekemisen toivominen. Passiivista toimintaa toivottiin huomattavasti vähemmän ja ehdotukset liittyivät kaupassa käyntiin ja musiikin soittamiseen välitunneilla.

Alavieskassa nuoret toivoivat välituntitoimintaan liittyen eniten (14,6 %) passiivista toimintaa ja tyypillinen toive liittyikin ulkovälituntien poistamiseen. Passiiviseen toimintaan yhdistin myös toiveet musiikista välitunnilla sekä rauhallisesta tilasta, jossa ollaan hiljaa. Oppilaista reilusti yli puolet (57,3 %) vastasivat kaipaavansa juuri nuorisotyöntekijältä rauhallista tilaa (KUVIO 11).

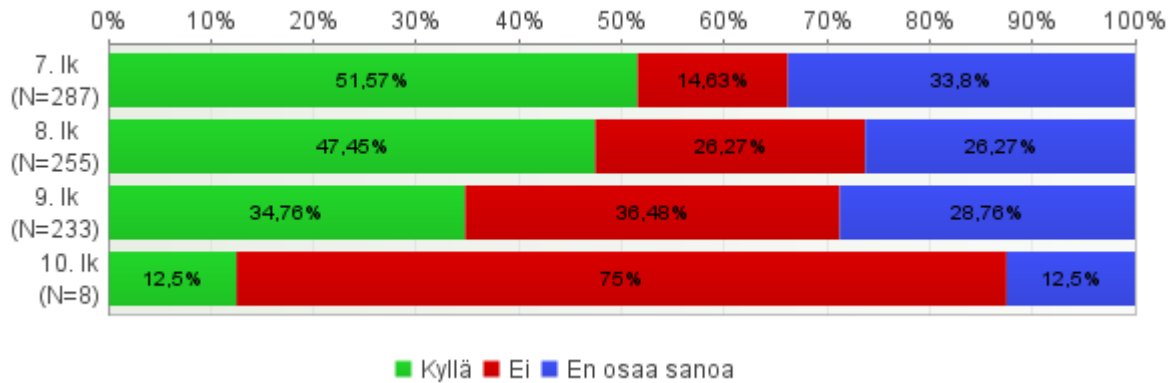
KUVIO 11. Tarvitseeko vastaaja rauhallista tilaa välitunnille nuorisotyöntekijältä?

Suurin osa (99,1 %) nuorista ei siis avoimessa kysymyksessä osannut ajatella, että tarvitsisi ehkä rauhallista tilaa välitunneiksi. Yllättävää oli, että juuri 7. luokkalaiset kaipaavat nuorisotyöntekijöiltä eniten (63,7 %) rauhallista tilaa välitunneille ja toisaalta että he kaipaavat eniten (51,6 %) toimintaa välitunteihinsa (KUVIO 12). Nuorisotyöntekijä voi työllään olla edistämässä mahdollisen tilan saamista kouluun ja toisaalta taas olla pitämässä siellä yllä hiljaisuutta. Tilassa voisi vaikka lukea välitunneilla.

"Olisi joku hiljainen tila missä voisi lukea esim kokeisiin välituntisin"
8. lk. tyttö, Ylivieska

Välitunneille etenkin 7. ja 8. luokkalaiset toivoivat nuorisotyöntekijältä toimintaa. Mitä ylemmälle ikäluokalle mentiin, sitä vähemmän välituntitoimintaa nuorisotyöntekijältä toivottiin

(KUVIO 12). Keskimäärin vajaa 45 % oppilaista toivoi nuorisotyöntekijältä toimintaa välitun-
nille, kun vain neljäsosa ei sitä halunnut.

KUVIO 12. Toivooko nuori nuorisotyöntekijältä välituntitoimintaa?

Myös avoimessa kysymyksessä nuoret (16,6 %) toivoivat ylipäänsä jotakin tekemistä välitun-
nille. Mitä nuorempia vastaajat olivat, sitä toivotumpi välituntitoiminta oli. Alakoululta siir-
ryttäessä nuorten koulukulttuuri muuttuu täysin, eikä yläkoululla enää leikitä välitunneilla.
Nuoret ehdottivat välituntiliikunnan ja erilaisten pelien lisäämistä, kuten lautapelejä ja elekt-
ronisia pelejä. Välituntitoiminnalta osa nuorista toivoi välituntitoiminnan jatkuvan myös kou-
lun jälkeen.

*"Olisi vaikka lani -bunkkeri, jossa olisi hyvät tietokoneet ja siellä saisi vaikka koulun jäl-
keen pelata kavereiden kanssa."*

7lk. poika, Haapajärvi

Lisäksi vain ylivieskalaisten vastauksista (4 %) huomasi toiveita käydä koulupäivän aikana
kaupassa. Nuorisotyöntekijän näkökulmasta esimerkiksi pelien hankkiminen ja niillä yhdessä
erilaisten oppilaiden kanssa pelailu voisi ehkäistä nuorten toiveita kaupassa käynnistä. He ei-
vät ehtisi ajatella sääntöjen rikkomista, koska heillä on jotakin oikeaa tekemistä välitunnilla.
Toisaalta on mahdollista, että nuorilla tulee nälkä tai kahvin tarve, joten olisi hyvä tuoda kou-
lulle jonkinlainen mahdollisuus kahviin ja välipalaan.

"Joissain luokissa saa tunnilla kahvia/teetä. Joka luokassa pitäisi olla mahdollisuus. Tai oppilaille edes ruokailun yhteydessä kahvia tarjolla."

9.lk, tyttö, Ylivieska

Ravinnon alle sisältyivät erilaiset ruokaan ja juomaan liittyvät toiveet. Alavieskassa kaikki ravintoon liittyvät toiveet (29,1 %) liittyivät ruuan paranemiseen. Haapajärvellä ja Ylivieskassa ruuan paranemisen lisäksi oli toiveita energiajuomien, kahvin tai limonadin saamisesta ja juomisesta välitunneilla. Kouluruuan suhteen nuorisotyöntekijällä ei ole paljon mahdollisuuksia, muuten kuin olla rohkaisemassa palautteen kirjoittamista ruuan valmistajille. Kahvin tai limonadin suhteen kouluissa tulisi keskustella, onko mahdollista ylläpitää esimerkiksi kioskitointia ja minkälaisia vaikutuksia näillä on nuorten terveyteen.

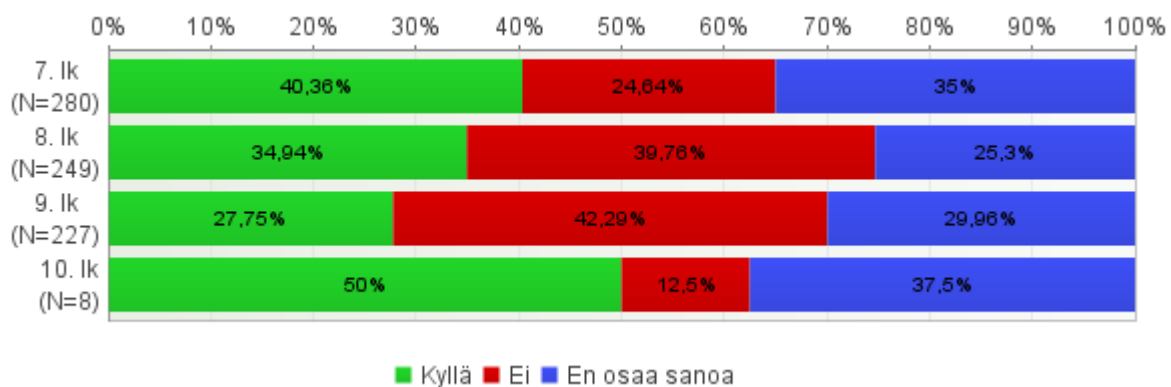
Koulun **aikataulujen** muuttamisesta nousi toiveita koskien koulupäivän pituuteen ja alkamisaikaan, mutta myös välituntien pituuteen ja määrään. Haapajärven sekä Ylivieskan oppilaiden vastauksissa (6,4 %) esiintyi toiveita välituntien pidentämiselle. Haapajärvellä oli syksynä 2015 juuri otettu käyttöön keskelle päivää pitkä välitunti, joten siitä on ilmeisesti jäänyt hyvät kokemukset. Koulupäivien lyhentämistä toivoi kaikista oppilaista vain 5 prosenttia ja myöhäisempää heräämistä 18 (2,8 %) nuorta. Aikataulut ovat avainasemassa sen suhteen, milloin oppilaat tuntevat olevansa virkeimmillään ja oppivansa parhaiten. Kaikki eivät välttämättä opi yhtä hyvin aamupäivällä. Koulun oppitunti määrät ovat määrätty perusopetusasetuksessa (20.11.1998) pykälässä 4. Näihin ei siis nuorisotyöntekijä tai opettajat pysty itse vaikuttamaan.

Nuorten toiveisiin **oppitunneille** vaikuttivat selkeästi opettajat ja heidän toimintansa oppitunnilla ja toiveina nuorilla oli erilaisia ehdotuksia tuntien monipuolisuuteen. Opettajien toimintaa ei suoraan kritisoitu, mutta nuorten kommenteissa opettajalla oli selkeä vaikutus oppitunteihin. Alavieskassa vajaa viides osa (18,8 %) mainitsi oppitunteihin sekä opettajiin liittyviä toiveita, kuten työmäärän vähentäminen ja opettajan toimet oppitunnilla. Samoja aiheita näkyi myös Haapajärven (11,8 %) ja Ylivieskan (15,2 %) oppilaiden vastauksissa. Toiveita monipuol-

lisiin oppitunteihin oli etenkin osalla (7,5 %) Ylivieskan oppilaista. Erilaisia keinoja monipuolistaa opetusta olivat esimerkiksi älylaitteiden käyttö opetuksessa, erilaisten opetusretkien järjestäminen ja oppiaineiden valinnaisuus.

"koulupäivät vois olla monipuolisia esim. käytäis museoissa tai opettavaisilla retkillä."
9.lk, tyttö, Ylivieska

Oppitunteihin liittyvissä toiveissa ilmeni joitain asioita, joita ei voi muuttaa, muuta kuin peruskoulun opetussuunnitelman kautta. Näistä esimerkkinä olivat liikunnan tai valinnaisuuden lisääminen. Toisaalta esimerkiksi oppituntien sisällä tapahtuviin asioihin pystyy vaikuttamaan aineen opettajat, joille tällaisia toiveita voisi ehdottaa. Täytyy kuitenkin huomioda, että opettajat tekevät oppitunteihin liittyvät ratkaisut opetussuunnitelman pohjalta, joten kaikki toiveet eivät voi mennä läpi. Vain muutamalla (1,6 %) nuorella ilmeni avoimessa kysymyksessä toiveet oppitunnilla ylläpidettävään rauhaan. Siitä huolimatta aika moni (38,3 %) toivoi sitä nuorisotyöntekijältä. Eri luokka-asteista sitä toivoivat eniten 10. ja 7. luokkalaiset (KUVIO 13).

KUVIO 13. Toivooko nuori nuorisotyöntekijän ylläpitämään rauhaa oppitunnille?

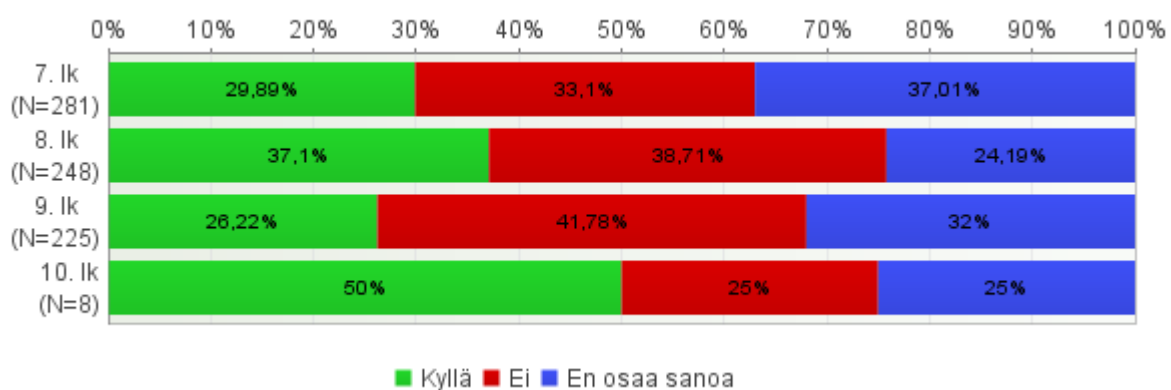
Työrauhan puuttuminen voi näkyä eniten 7. luokkalaisilla, jotka ovat vasta tulleet yläkouluun ja he harjoittelevat vielä yläkoulussa opiskelemista. 10. luokkalaisilla vaikuttaa varmasti jatko-opiskelun miettiminen ja tulosten parantamisen motivaatio toiveeseen. Erikoista on se, että työrauhan ylläpitoa kaivattiin nuorisotyöntekijältä noinkin paljon. Nuortenkaan mielestä

luokkatila ei ole enää yksin opettajan. Luokkaan on mahdollista tulla erilaisia toimijoita opettajan työtä ja tehtävää tukemaan. Nuorisotyöntekijän on vaikea suoraan työllä vaikuttaa esimerkiksi oppituntien sisältöön. Nuorten vaikuttamiseen liittyen on kuitenkin tärkeää nuorisotyöntekijän olla rohkaisemassa nuoria tekemään muutosta. Yhteistyössä aineiden opettajien kanssa on varmasti mahdollista, että myös nuorisotyöntekijä on mukana järjestämässä tai muuten apuna erilaisten oppituntien tai oppikokonaisuuksien suhteen. Sen avulla pystyttäisiin mahdollisesti edistämään luokkahenkeä ja työrauhaa, joita nuoret toivoivat.

"Parempi luokkahenki, rauhallisuus ja kiusaamisen vähentäminen."

8. lk. tyttö, Alavieska

Avoimissa kysymyksissä ei tullut esille toiveita jatko-opintojen miettimisessä, mutta sen sijaan kysyttäessä oppilailta tarvitsevatko he nuorisotyöntekijältä tukea jatko-opiskelupaikan mietintään useat 8. ja 10. luokan oppilaat kokivat tarvitsevansa (KUVIO 14). Syy miksei 9. luokkalaisista suurin osa kokenut tarvitsevansa tukea jatko-opintojen miettimiseen, saattoi johtua siitä, että he olivat jo päättäneet, minne hakea. Kysely siis toteutettiin joulukuussa ja muutama kuukauden päästä siitä oli jo yhteishaun aika. Reilu kolmasosa (38,7 %) kahdeksaluokkalaisista ei kokenut tarvitsevansa nuorisotyöntekijältä tukea jatko-opintojen miettimiseen. Toisaalta lähes sama määrä (37,1 %) koki tarvitsevansa. Seitsemäsluokkalaisista suurin osa ei osannut sanoa tarvitsevatko he tukea. Heille asia ei välttämättä tunnu vielä ajankohtaiselta, kuten osan (24,2 %) kahdeksaluokkalaisenkaan mielestä.

KUVIO 14. Tarvitseeko nuori tukea nuorisotyöntekijältä jatko-opintojen miettimiseen?

Nuorisotyöntekijältä vaaditaan oppilaiden silmissä paljon. Koulunuorisotyöntekijän rooli on olla monessa mukana koulun arjessa. Nuorisotyöntekijältä odotetaan mahdollisesti kaikkea seuraavista: yhteisöllisyyden parantamista sekä koulu- että luokkatasolla, opinto-ohjaajan taitoja, mahdollistajan sekä turvallisen aikuisen roolia ja erilaisten aktiviteettien järjestämistä. Nuorisotyöntekijän työ koulumaailmassa vaatii siis paljon, mutta voi olla merkittävä asia nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden kannalta.

6 POHDINTA

Opinnäytetyö oli projektina mielenkiintoinen sekä hyvässä että pahassa. Työn aihe oli mielenkiintoinen ja etenkin nuorisotyön kehittäminen koulussa kiinnosti. Vastaajien määrä hieman alussa tuntui haastavalta, mutta opinnäytetyössä kompensoitiin työmäärässä sillä, etten itse tehnyt kyselyä, vaan sain valmiit vastaukset OSAVA -hankkeelta suoraan. Vastauksien analysointi oli siis suurin työ tässä opinnäytetyössä. Ennen vastauksien analysointia pyrin tutustumaan monipuolisesti aikaisempaan teorian tietoon sekä nuorista että heidän kanssaan koulussa työskentelevistä nuorisotyöntekijöistä. Opinnäytetyöni teorian tiedosta opin laajasti kaikkien koulussa työskentelevien nuorisotyöntekijöiden toimenkuvaa, mutta etenkin kunnan nuorisotoimen kuvaa. Näiden tietojen avulla on hyvä lähteä alan töihin ja tekemään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Erittäin mielekästä opinnäytetyö prosessissa oli päästä selvittämään nuorten näkemyksiä nuorisotyöstä koulullaan. Muissa tutkimuksissa oltiin selvitetty nuorisotyöntekijöiden tai koulun henkilökunnan näkemyksiä nuorisotyöstä koululla tai tutkimukset olivat nuorten haastattelujen pohjalta tehtyjä, joissa vastaajamäärät olivat pienet. Tämä tutkimus oli siis huomattavan kattava määrällisesti ja vastausprosentti oli hyvä. Vaikka vastanneet koulut olivat kooltaan hyvin erilaisia, löytyi nuorten vastauksista paljon yhteneväisyyttä. Koska koulut ovat eri kuntien sisällä, ei nuorisotyö koululla ole välttämättä ollut samanlaista, minkä huomasikin nuorten vastauksista.

Alavieskan koulu oli vastaaja kouluista pienin ja myös vastauksissa koulu erottui selvästi muista kouluista. Alavieskassa vain reilu 70 % oppilaista oli nähnyt nuorisotyöntekijän koulullaan, kun muissa kouluissa vastaava määrä oli vajaa 90 %. Alavieskassa nuorisotyö koulussa ei ollut yhtä tuttua nuorille kuin muissa kouluissa, mutta kuitenkin osa oppilaista oli nähnyt melko monipuolista toimintaa nuorisotyöntekijältä, kuten mainostamista ja oppituntien pitoa.

Koska alavieskalaisille nuorisotyö koulussa työmuotona oli melko outo, eivät he osanneet toivoa viihtyvyyden lisäämiseksi kenenkään ulkopuolisen työpanostusta esimerkiksi välitunti-toimintaan. Haapajärvellä ja Ylivieskassa sen sijaan välituntitoimintaa toivottiin paljon ja se oli molemmilla kouluilla myös nuorisotyön muotona tuttu. Haapajärvellä välituntitoiminta olikin ainoa nuorisotyön työmuoto koulussa. Ylivieskassa sen sijaan nuorisotyöntekijä teki monipuolisesti nuorten parissa työtä yksilötasolla ja pienryhmien ohjaajana.

Alavieskan koulussa nuorisotyön tuominen kouluun voisi parantaa myös yleistä viihtyvyyttä, joka oli alavieskalaisilla useammin arvosana 4-6 kuin muiden koulujen oppilailla. Nuorisotyöntekijä saataisiin nuorille tutuksi ja tukemaan oppilaita koulumaailman haasteissa. Haapajärvellä nuorisotyötä koulussa pitäisi pyrkiä kehittämään laajemmaksi, jotta se ei olisi pelkäämään nuorten viihdyttämistä, vaan nuoret saisivat myös tukea ja apua nuorisotyöntekijältä. Ylivieskassa vaikutti nuorisotyö koulussa olevan melko monipuolista, mutta positiivisempien tuloksien toivossa voisi kokeilla pitempi aikaista nuorisotyöntekijää koulussa. Tällöin voisi tutkia, onko ollut vaikutusta. Jokainen koulu oli erilaisessa vaiheessa nuorisotyöntekijän suhteen, sillä yhdellä ei ole paljoakaan kokemusta koulussa tehtävästä nuorisotyöstä, toisella vähän enemmän ja viimeisellä jo aika paljon. Tämä tarkoittaa myös sitä, että jokaisessa koulussa on mahdollisuus edetä omassa tahdissaan tai yrittää suoraan palkata kokoaikainen koulunuorisotyöntekijä. Itse ajattelen, että nuorisotyön tuominen kouluun pitääkin tapahtua hitaasti, jotta se on pysyvää ja muuttuu nuorille tarpeelliseksi.

Koska tutkintoni on yhteisöpedagogi, kirkon nuorisotyöntekijä, huomasin tutkimuksen aikana usein pohtivani, voisiko seurakunnan nuorisotyöntekijä olla tekemässä vakituisesti nuorisotyötä koulussa ja jos tekisi, miten tämä toisi esille taustansa. Varsinkin seurakunta nousi mieleen, kun nuorten vastauksissa ilmeni toiveet rauhalliselle tilalle välitunneiksi. Itse ajattelen, että juuri seurakunnan nuorisotyöntekijällä voisi olla taitoja ylläpitää tilaa ja samalla tuoda tausta-arvojaan esille, vaikka kuvahartauden avulla. Toki aina löytyy koulusta niitä, jotka eivät kuulu evankelisluterilaiseen kirkkoon, mutta uskonnolliset kysymykset voivat silti mietityttää.

Myös välituntitoiminnan lisäämiselle oli toivetta ja seurakunnan nuorisotyöntekijä osaa senkin, mutta samalla tavalla myös nuorisotyötä tekevien järjestöjen ja urheiluseurojen olisi mahdollista olla tekemässä työtä etenkin välituntitoiminnan suhteen. Näin eri palveluiden ohjaajat tulisivat tutuksi nuorille ja nuorella olisi helpompi lähteä toimintaan mukaan. Mikäli eri urheiluseurat tai liikunnan ohjaajat kävisivät vetämässä välituntiliikuntaa, nuorten motivaatio lähteä seuran toimintaan nousisi ja yleiskuntokin paranisi. Hyvänä puolena olisi myös se, että koulussa tehtävä nuorisotyö ei kaatuisi pelkästään kunnan nuorisotyöntekijöiden hartioille, jos koulussa tehtävä nuorisotyö tulisi usealle organisaatiolle yhteiseksi työksi. Jokaisessa nuorten parissa työskentelevässä organisaatiossa toimitaan kuitenkin niiden samojen nuorten kanssa.

LÄHTEET

Breiling, L. 2013. Ihanteellisen koulunuorisotyön jäljillä. Joensuun Lyseon peruskoulun näkemyksiä ja toiveita koulunuorisotyöhön. Opinnäytetyö. Humanistinen ammattikorkeakoulu. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/64473/OpinnaytetyoLinneaBreiling.pdf?sequence=1> Viitattu 22.11.2016.

Dunderfelt, T. 2011. Elämänkaaripsykologia. 14.-15. painos. Helsinki: WSOYpro Oy.

Haastettu kirkko 2008-2011. Haastettu kirkko, Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 2008-2011. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja. PDF-dokumentti. Saatavissa: [http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/4D9073DDB9C38745C22576F20030A70E/\\$FILE/Haastettu%20kirkko.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/4D9073DDB9C38745C22576F20030A70E/$FILE/Haastettu%20kirkko.pdf) Viitattu 22.8.2016.

Harala 2016. "Välituntiliikunta on vähentänyt koulukiusaamista". Yle-uutiset. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://yle.fi/uutiset/3-9089981> Viitattu 28.11.2016.

Heikkilä, T. 2004. Tilastollinen tutkimus. 5. painos. Helsinki: Edita Prima Oy.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2005. Tutki ja kirjoita. 11. uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Holopainen, P. 2000, Koulun toimintakulttuuria etsimässä. Teoksessa O. Ikonen & P. Virtanen (toim.) Hojks II. Juva: WS Bookwell Oy. 35-42.

Ikonen, O. 2000. Oppilaslähtöinen opetus turvallisessa yhteisössä. Teoksessa Ikonen, O. & Virtanen, P. (toim.) Hojks II. Juva: WS Bookwell Oy.

Ikonen, O., Rönty, S. & Linnilä, M-L. 2000. Moniammatillisuuden monet kasvot. Teoksessa Ikonen, O. & Virtanen, P. (toim.) Hojks II. Juva: WS Bookwell Oy.

Ikonen, O. & Virtanen, P. 2000. Oppimisympäristö ja yksilö. Teoksessa Ikonen, O. & Virtanen, P. (toim.) Hojks II. Juva: WS Bookwell Oy. 155-166.

Isoherranen, K., Rekola, L. & Nurminen, R. 2008. Enemmän yhdessä: Moniammatillinen yhteistyö. Helsinki: WSOY oppimateriaalit.

Kiilakoski, T. 2016. Barentsin nuorten on opittava sekä juurtumaan että lähtemään. Nuorisotutkimusverkoston tiedote. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://www.nuorisotutkimusseura.fi/ajankohtaista/uutiset/1295-barentsin-nuorten-on-opittava-seka-juurtumaan-etta-lahtemaan> Viitattu 7.12.2016.

- Kolehmainen, M. 2012. Kasvattajana ristiaallokossa: Ammatillinen identiteetti koulussa nuorisotyötä tekevien kokemana. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö (yamk). PDF-dokumentti. Saatavissa: https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/44425/kolehmainen%20marjo_kasvattajana%20ristiaallokossa.pdf?sequence=1 Viitattu 29.11.2016.
- Kolehmainen, M. & Lahtinen, P. 2014. Nuorisotyötä koulussa: yhteisen toimintakulttuurin kehittäminen. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Uusiutuva koulu ja nuorisotyö- hanke. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2014/05/Nuorisotyota-koulussa-web.pdf> Viitattu 14.11.2016.
- Koskela, S. 2013. Tarkastelussa moniammatillinen yhteistyö ja sen edellytykset. Elinikäisen ohjauksen verkkolehti. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://verkkolehdet.jamk.fi/elo/2013/03/28/tarkastelussa-moniammatillinen-yhteistyö-ja-sen-edellytykset/> Viitattu 20.8.2016.
- Koulunuorisotyön käsikirja 2015-2016. Koulunuorisotyön käsikirja, Vinkkejä ja työmenetelmiä nuorisotyöntekijälle. Aluehallintovirasto Regional State Administrative Agency. PDF-dokumentti. Saatavissa: http://www.kouvola.fi/material/attachments/5nseR-qPy6/Z5TT0sn3F/Koulunuorisotyö_kasikirja.pdf Viitattu 19.8.2016.
- Lehtinen, T. & Lehtinen I. 2007. Mikä mättää? Murrosiän muutokset kotona ja koulussa. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Luodeslampi, J. & Karjalainen, J-M. 2005. Nuorisotyö kouluissa ja oppilaitoksissa. Teoksessa Paananen, T. & Tuominen, H.(toim.) Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja Oy, 119-137.
- Nieminen, J. 2014. Vastavoiman hahmo -Nuorisotyön yleiset tehtävät, oppimisympäristöt ja eetos. Teoksessa Hoikkala, A. & Sell, A. (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. 3. painos. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura.
- Nuorisolaki 27.1.2006/72 Saatavissa: http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072_Luettu_14.11.2016. Viitattu 14.11.2016.
- Opetushallitus 2014. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet. 4.painos. Helsinki: Next Print Oy. PDF-dokumentti Saatavissa: http://www.oph.fi/download/163777_perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf Viitattu 14.11.2016.
- OSAVA:n etusivu 2015. OSAVA-hankkeen nettisivut. Saatavissa: [http://projekti.centria.fi/\(S\(i504e0efnr5bnmmqg3121nwl\)\)/default.aspx?id=5740&pid=5740&pid1=5740](http://projekti.centria.fi/(S(i504e0efnr5bnmmqg3121nwl))/default.aspx?id=5740&pid=5740&pid1=5740) Viitattu 17.11.2016.

OSAVA:n tavoitteet 2015. OSAVA-hankkeen nettisivut. Saatavissa: [http://projekti.centria.fi/\(S\(i504e0efnr5bnmmqg3121nwl\)\)/default.aspx?id=5813&pid=5813&pid1=5813](http://projekti.centria.fi/(S(i504e0efnr5bnmmqg3121nwl))/default.aspx?id=5813&pid=5813&pid1=5813) Viitattu 17.11.2016.

Perusopetuslaki 30.12.2013/1267. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628#a30.12.2013-1267> Viitattu 14.11.2016.

Perusopetuslaki 21.8.2006/628. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628#a30.12.2013-1267> Viitattu 14.11.2016.

Pohjola, K. 2010. Nuorisotyö koulussa. Nuorisotyö osana monialaista oppilashuoltoa. Tutkimuksia ja raportteja, Mikkelin ammattikorkeakoulu. PDF-dokumentti. Saatavissa: http://www.mamk.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/mamk/embeds/mamkwwwstructure/14248_20100920084308-1473-URNISBN9789515882851.pdf Viitattu 22.11.2016.

Rönty, Simo 2007. Moniammatillinen yhteistyö ja oppilaiden kohtaaminen. Teoksessa Merimaa, Erkki & Virtanen, Pirkko (toim.) Koulunkäyntiavustajan kirja. Jyväskylä: PS-kustannus, 15 – 31.

Sinkkonen, J. 2010. Nuoruusikä. Helsinki: Werner Söderström Osakeyhtiö.

Sotkanet.fi 2013. Tilastotietoja suomalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista. Tulostaulukko. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2005-2016. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.sotkanet.fi/sotkanet/fi/taulukko/?indicator=szatijcCAA==®ion=M8m3NqsAAA==&year=sy4rAQA=&gender=t&abs=f&color=f> Viitattu 1.12.2016.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2015. Kouluolot. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://www.thl.fi/fi/tutkimus-ja-asiantuntijatyo/vaestotutkimukset/kouluterveyskysely/tulokset/tulokset-aiheittain/kouluolot#opettajat_eivat_ole_kiinnostuneita_oppilaan_kuulumista Viitattu 1.12.2016.

OSAVA- hankkeen toteuttama kyselykaavake

Nuorisotyö koulussa-kysely oppilaille:

Koulussasi kehitetään nuorisotyötä. Tämän kyselyn avulla kartoitetaan, miten nuorisotyö Sinun mielestäsi toimii tällä hetkellä koulussa ja miten Sinä sen toivoisit toimivan.

1. Sukupuolesi? *

Nainen

Mies

2. Millä luokalla olet? *

7. lk

8. lk

9. lk

10. lk

3. Millä paikkakunnalla käyt koulua? *

Alavieska

Haapajärvi

Ylivieska

4. Arvioi kouluarvosanalla (4-10), miten hyvin yleensä viihdyt koulussa?

5. Mikä parantaisi viihtyvyyttäsi koulussa?

6. Oletko nähnyt nuorisotyöntekijöitä koulullasi?

Olen

En ole

7. Mitä nuorisotyöntekijät ovat tehneet koulullasi?

8. Vaikuttaako nuorisotyöntekijän läsnäolo mielestäsi positiivisesti koulun ilmapiiriin tai kouluviihtyvyyteen?

Kyllä, miten?

Ei, miksi ei vaikuta?

(Jatkuu)

9. Mitä mieltä olet nuorisotyöstä koululla?

	Täysin samaa mieltä	Melko samaa mieltä	En osaa sanoa	Jok- seen- kin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Nuorisotyöntekijän läsnäolo on mielestäni tärkeä					
Nuorisotyöntekijä on ajallisesti läsnä koululla riittävän paljon					
Tiedän milloin nuorisotyöntekijä on koululla paikalla					
Tiedän missä asioissa voin kääntyä nuorisotyöntekijän puoleen.					
Nuorisotyöntekijälle on helppo jutella.					
Nuoret ovat päässeet vaikuttamaan nuorisotyöntekijän työhön ja hänen ohjaamaansa toimintaan.					
Koulun aikuiset kannustavat ja innostavat nuoria tekemään ja toteuttamaan itse					
Nuoret pääsevät mukaan suunnittelemaan koulun toimintaa yhteistyössä koulun aikuisten kanssa (esim. juhlat, teemapäivät ja retket).					
Nuorisotyöntekijä on nuoren apuna, jos halutaan vaikuttaa koulun asioihin.					

10. Millaista toimintaa Sinä kaipaavat tai olisit kaivannut nuorisotyöntekijältä?

	Kyllä	Ei	En osaa sanoa
Lisää toimintaa välitunneille			
Rauhallista oleskelupaikkaa välitunneiksi			
Aikuista, jonka kanssa voisin jutella			
Kiusaamiseen puuttumista, millaista kiusaamista olet kokenut _____			
Tukea kavereiden saamiseen			
Tukea alakoululta yläkouluun siirtymisvaiheessa			
Tukea opiskelumotivaatiooni			
Tukea työrauhan luomiseen oppitunneille			
Tukea ryhmähengen luomiseen omalle luokalle			
Teemapäivien ja tapahtumien luomista kouluun, millaisiin aiheisiin? _____			
Tukea itsetuntooni			
Tukea läksyjen tekemiseeni			
Tukea elämänhallintaani			
Tukea ammatinvalintaani			
Tukea jatko-opiskelupaikan miettimiseen			
Aikuista, jolle voisin puhua perheongelmistani			
Tukioppilastoimintaan osallistumista			
Oppilaskuntatoimintaan osallistumista			
Kerhon pitämistä koulun jälkeen, ehdota millaista? _____			
Lisää koulun ulkopuolisen toiminnan järjestämistä vapaa-ajalle, ehdota millaista? _____			

Mitä oppilaat kaipasivat nuorisotyöntekijältä?

